

Canadian Hungarian News Combined with the CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL

Kelet és Nyugat Kanadai Magyar Újság CANADIAN HUNGARIAN NEWS

Kanadai Magyar Újság egyike a "KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL"

VOL. X. EVFOLYAM 375 HARGRAVE, ST. WINNIPEG MANITOBA 1933. JANUÁR 26 CSÜTÖRTÖK No. 4 SZAM

WAR WINGS RUSTLING IN EUROPE

TREATY OF TRIANON MOST PRODIGIOUS MISTAKE - HUNGARY'S RIGHTS TO PEACE-REVISION ADMITTED BY HER FORMER ENEMIES

By JOHN MARCUS MURRAY (EDITOR'S NOTE: Canadian newspaper critics have commented recently on the excellent film work of Kathleen Nagy, the celebrated Hungarian film star, and have expressed the hope that she may appear in British or American pictures.

When I left the Continent for a vacation in London I expected to spend a few weeks in peace and tranquility.

In France they tell you Italy will start the next war. If you smile credulously they will convince you within fifteen minutes that Italy is intriguing to force France into an impasse.

In Italy, where France is hated more heartily than in Germany, they will prove to you in black and white that the Franco-Italian frontier is bristling against them with shining bayonets, four abreast, and cannon at intervals of ten feet.

In Yugoslavia a revolution is already going on. The Italians charge that France is arming the Serbian savages; Frenchmen counter charge that Italy is inciting into rebellion the Montenegrins and the rest of the patchwork composed of Hungarians, Croats, Macedonians and Albanians who were incorporated into the Yugoslav kingdom.

I came to London to free myself from these fascinating intrigues. But London, too, is a hive of "outs" who would shed their fellowmen's blood by the hundred-thousand to be "ins".

I wasn't in London twenty-four hours when a friend dangled before me the prospect of interviewing Prince Milo and Major Marko. To the average American "Milo and Marko" may sound like a vaudeville turn.

and incorporated them with Serbia. In their beneficent wisdom, the Allies thought that Montenegro was too small to stand alone.

Prince Milo charges that the French got together a fraudulently selected Montenegrin assembly and that, with Franco-Serbian bayonets within an inch of their ears, the members of this assembly were forced to vote that Montenegro join Serbia.

The brave mountaineers, however, could not swallow that pill. Eighty thousand of them left the country. Most of them are today in Italy.

Prince Milo says that everyone of these Montenegrins today possesses two rifles per man, one for himself and one for his child.

Prince Milo, who speaks with a beautiful English diction, says that the "wings of war are rustling in Europe." It is only a matter of a few years, if not months, when the war will break out just exactly where it broke out eighteen years ago.

Kate Nagy's case - like many other post-war brutalities - was not reported in Canadian newspapers; but that her position was no other than that of millions of other Magyar, whose homeland was torn away from ancestral ties, is plainly shown in the article quoted below.

When I left the Continent for a vacation in London I expected to spend a few weeks in peace and tranquility.

In France they tell you Italy will start the next war. If you smile credulously they will convince you within fifteen minutes that Italy is intriguing to force France into an impasse.

In Italy, where France is hated more heartily than in Germany, they will prove to you in black and white that the Franco-Italian frontier is bristling against them with shining bayonets, four abreast, and cannon at intervals of ten feet.

In Yugoslavia a revolution is already going on. The Italians charge that France is arming the Serbian savages; Frenchmen counter charge that Italy is inciting into rebellion the Montenegrins and the rest of the patchwork composed of Hungarians, Croats, Macedonians and Albanians who were incorporated into the Yugoslav kingdom.

LETÉR KANADA AZ ARANYALAPRÓL

SOKAT REMÉLNÉK A "STERLING UNION" BEVEZETÉSÉTŐL - EMELKEDNÉK A TERMÉNYÁRAK SZIVONALÁRA, TÖBB PÉNZ LENNE FORGALOMBAN ÉS KÖNYVEBBEN FIZETHETNÉK A BELFÖLDI ELADÓSODOTTAK IS KÖTELEZTÉSÉIKET

Többször bejelentettük már, hogy előreláthatólag Kanada is le fog térni az arany-alapról, ami egyuttal azt jelentené, hogy a kanadai dollár alig érne 65-70 centet, viszont az árak ugriásszerűen felemelkednének.

Tíz hónappal azután tehát, hogy Nagybritannia letért az arany-alapról és ezzel megdőlt a pound steeling világuralma, Kanada is hamarosan követni fogja a példát, hogy ezzel bizonyos gazdasági előnyöket érheszen el a brit világkereskedelemben.

Az egész kérdésnek újabb lökést adott New Zealand múlt heti elszánt elhatározása, melynek értelmében három és fél dollárról \$3.07-re szállították le a new-zealandi pound értékét. Ezek után már csak Kanada maradt hátra a brit társországok közül, melynek pénzgazsága aranyalapon áll. Ausztrália ugya-

Montenegró - Magyarország oldalán!

A "FEKETE HEGYEK" ORSZÁGÁNAK NÉPE NYILTAN HARCOT IRDENT A SZERB ELYNOMÁS ELLEN - AZ ÓHÁZAT ÉRT IGAZSÁGTALANSÁGOT TÁRJAK FEL A VILÁG ELŐTT ELRETTENTŐ PÉLDÁKÉP MONTENEGRO HŐSEI

"Háboru szele susog Európa fölött" cím alatt terjedelmes cikk közölték az angol és amerikai lapok egy Murray nevű újságíró tollából, melyet kivonatos angol rovatunkban mutatunk be, annál is inkább, miután a cikket Nyugatkanada legnagyobb napilapja a Winnipegi "Free Press" is átvette. Kétszeresen értékes ez a cikk a küszöbön álló határrevízió s a magyar ügy diadalmas előretörtése szempontjából, mert hiszen volt ellenségeink, az ántant szövetségese: Montenegró jalkialtása hangzik ki belőle, az elnyomatás borzalmai ellen.

A világuralomra törő francia politika minden cselészövése napnál világosabban tűnik elő a mesteri tollal megírt cikkben, mely a Londonban számúzetésben élő Milo, montenegrói trónörökös előadásában ismerteti meg a valót a kanadai olvasók közönségével. Csakis a békepaktumok felragasza árán lehet elkerülni a közeledő veszedel-

met, mondja a cikk és az európai rend helyreállításának egyik elmaradhatatlan feltétele, hogy a jogtalanul elszakított magyar területeket az elnyomott magyar népmilliókkal együtt haladéktalanul szolgáltatassák vissza az ezereves anyországnak.

vezett magánvállalat meg szeretné mindenképen kaparítani magának az eladósodott Canadian National-t, mely a háboru óta évente k. b. százmillió dollárjába került a kanadai adófizetőknek. Valóban késhegyig menő harc folyik a színlalak mögött a kanadai közlekedés ki zárolagos birtokáért és az elkövetkező hónapok alatt dől el majd véglegesen, hogy ki kerül ki győztesen ebből a küzdelemből.

Végeredményben elvi akadályon mulott eddig is, hogy a kormány nem adta át a CNR-t a CFR-nak. Hiszen az állam éppen azért váltotta meg a kellő előrelátás nélkül, hazárdjáték-szerűen megépített kisebb vasutvállalatokat a háboru végén hogy azokat egyesítve elejét vegye a Canadian Pacific egyeduralmának. Akkoriban ugye a li berálisok, mint a konzervatívok megegyeztek abban, hogy az állam közbelépése ezen a téren már annyiból is szükséges, ne hogy a CPR átvegye a csödbe jutott Canadian Northern, a Grand Trunk és más vasutvonalakat s így egyedül maradván a szállítás mezőnyében, versenytárs nélkül tiktálni fogja a szállítási díjakat.

Az elmúlt több mint tíz év alatt azonban szomorú tapasztalatokra tett szert a kormány, illetőleg a CNR. A régi adósságok ugyanis felemészítették még a jó esztendőik jövedelmét is, a gazdasági helyzet romlásával pedig sokszorosan tünt el annak még a reménye is, hogy a CNR belátható időn belül láb-raállhat. Az adósságok legnagyobb részét ugyanis amerikai bankoktól vették fel, sőt a vasuti kocsik zöme egyenesen azok tulajdona; már most a hiteletlen áron összevásárolt szerelvényeket, nemkülönben a forgalmas években magas kamattal felvett kölcsönök szinte lehetetlen akár megfizetni, akár törleszteni, amiódan ugyszólván teljesen üresen száguldanak a vonatok.

Egyelőre ugyan még nem mondották ki az ítéletet a jobb sorsra érdemes államvasut úgyében, de minden fel arra vall hogy a CPR akár bérlet, akár más formában bekebelezze a C. N. R.-t; pedig az államvasut néhány évvel ezelőtt valóban fénykorát érte és alkalmas eszköznek ígérkezett arra, hogy egy szép napon rendet teremtsen a kanadai vasutúgy dzsungeljében. A legrosszabb pillanatban lecsapott depresszió azonban ugy látszik végérvényesen eloszlatta azt a reményt, hogy a Canadian National mint egyenrangú ellenfél vehesse fel a versenyt a pioniridők óta hatalmas sőt magánérdekeltséggel és elsősorban nem a részvényesek, hanem az utasok és szállítók, tehát a lakosság érdekeit tartva szem előtt: a jegy-és fuvar-tételek leszállításával az egész ország közlekedés-ügyét hatalmas lépéssel vigye előre.

TUDJA ÖN MI A LEGOLCSÓBB - A "KANADAI MAGYAR ÚJSÁG" ELŐFIZETÉSE HETI 4 CENT KIADÁSÉRT MINDENRŐL TÁJÉKOZTATJA A "MI LAPUNK"

2,307,525 imigráns él az országban

KANADA LAKOSSÁGÁNAK EGYHARMADRÉSZÉT ALKOTJAK A BEVÁNDORLÓK - TORONTÓ ÉS MONTREAL VÁROSOKBAN HÚZÓDOTT MEG A LEGTÖBB IMIGRÁNS - EGY MILLIÓ KÜLFÖLDVEL SZAPORODT AZ ORSZÁG NÉPESSÉGE A HÁBORU ÓTA

Pontosan kétfélmillió háromszázhet ezres és 525 bevándorlót találtak 1931 nyarán a népszámlálási biztosok Kanada területén, állapítja meg az Ottawában felállított központi statisztikai hivatal. Ezeknek egy harmadrésze az 1921-től 1931-ig eltelt tíz év alatt jött be az országba, tehát tetemesen kevesebb, mint az 1901-től 1911-ig terjedő időközben, amiódan a kanadai összbevándorlók 39 százaléka érkezett Kanadába. A háboru következtében miatt nemcsak kevesebb jött be 1911-től 1921-ig, hanem sokan haza is utaztak, úgyhogy a bevándorlók száma ma csak 29%-a esik erre a tíz esztendőre.

Az ottawai kimutatások értelmében a bevándorlókknak több mint fele Nagybritanniából, illetőleg brit területről jött Kanadába, tehát a nem-brit bevándorlók száma alig haladja meg az egymilliót s így az ország lakosságának csak egy tizedrészét alkotják. Az 1931-es esztendő a bevándorlói közül aránylag legtöbb Ontario tartomány-

"KOLDUSTARISZNYÁSOK" - ELŐRE

MONTREALI MAGYAR IRÓ REGÉNYEZT KÖZLI LAPUNK - HOENIGES DEZSÓ MESTERI IRASABAN AZ ÓHÁZAI FALU KANADABA SZAKADT SZÜLÖTTÉNEK VISZONTAGSÁGOS ELETE ELEVENDÉK MEG A "KANADAI MAGYAR ÚJSÁG" HASÁBJAIBAN

Mint már hetek óta állandóan hirdettük, olyan regényvel óhajtottunk kedveskedni olvasóinknak, amely leginkább megnyerné a többség tetszését. Ezen célból hat teljesen különböző tárgyú regényből közülünk egy egy feleletet mutatva, hogy ennek alapján azután regény-barátaink a saját tetszésük szerint választhassák ki az igényeiknek legjobban megfelelőt és így szavazás után állapíthassuk meg olvasóink ízlését.

Örömmel jelenthetjük, hogy az iró elnére, hogy a szerzők nevelt nem hoztak nyilvánosságra, éppen kétszer annyi levél érkezett Hoeniges Dezsó "Kanadai koldustarisznyások" című kivándorló-történeté, mint bármely más regény közlése érdekében. Így tehát a "Kanadai koldustarisznyások" folytatásos közléset kezdjük meg lapunk eheti számában; egyben jelentjük, hogy ennek befejezése után a szavazatok számarányának engedve, egy izgalmas detektív-regény, majd pedig egy érdekesítő napkeleti történet kerül sorra, hogy a regény-barátok másik táborukat kérészt is teljesíthessék.

Először történt meg a kanadai sajtó fennállása óta, hogy egy Kanadában megtelepedett magyar regénye jelenjék meg nyomtatásban. Nemcsak a Kanadába szakadt magyarországi szellemi életnek állandó gyarapodását mutatja ez az örvendetes tény, hanem egyáltalán tanuszkodik amellett is, hogy a "Kanadai Magyar Újság" még ebben a kérdésben is legjobb karattal igyekszik megfelelni demokratikus hivatásának s az olvasók sorából kéri fel még regényíróját is, főleg, ha maga az elbeszélés is egyszerű munkás-emberek életét írja le.

HÓVHAR DÜHÖNCÖTT EURÓPÁBAN s míg az elmúlt hetek sokhelyütt 42 fokos hidegével szemben Kanadában enyhült az idő, a tengerentúli most adja ki dühét a tél. Budapest-Bécs között nemcsak a közúti autbusz-forgalmat bántotta meg a magas hó, hanem a vasuti közlekedést is meglassította. Keletkanada partjaitól 600 mérföldre a nagy viharban elsüllyedt egy angol teherhajó. 22 matróz egy amerikai gőzös mentett meg, a kapitány ellenben odaveszett.

LEGUJABB HIREK

EZERHATSZÁZ HALOTT A Bolívia és Paraguay délmériai államok között dúló háborúskodás legújabb nagy csatájának áldozata. - Chang hua vasutállomáson állítólag bombamerényletet követett el Ma-Hsu miniszterelnök és Muto tábornok, a japánok főparancsnoka ellen. - Pekingben közvélemény-ellenes összeesküvést lepleztek le, melynek célja egy japán-barát cenzúraszág visszaállítása lett volna. - Németország viarebuzósági másoedik titokzatos csatahajóját, a 10 ezer tonnás "Deutschland"-ot - egyvalóján készült a világbéké!

KIUJULT A HARC

Még szerencse, hogy a természet ilyen farkasordító időjárással áldotta meg ezt az országot, na meg hidegvérrel a benne lakók természetét. Mástkülönbön bizonyára régen tettlegesre vagy teljes szakadásra került volna a sor a régi, megkövesült gondolkodású tartományok és az elmúlt 25-30 év alatt kialakult új területek: Kelet és Nyugat között. Bár évek óta folyik, hol nyíltan, hol titokban a harc a különböző keleti és nyugati érdekek képviselői között, most azután végérvényesen belefeküdtek maguk a tartományi kormányok is a kérdésbe, hogy azután végre egyesüljön próbáljanak valamirevaló méltányosságot kérészekolni Ottawától.

A leromlott gazdasági viszonyokra való tekintettel mostanában aránylag ritkán hangzik el az a nem is olyan régen divatos jelszó: szakadjunk el a kiszípolozó keletkanadai érdekeltségektől! Mégis erősen érezhető mindkét részről az a viszály viszony, ami a keleti és nyugati hivatalos és kereskedelmi összeköttetéseket jellemzte. A január 17-iki ottawai tartományközi konferencián pattant azután ki az az ellentét, mely ott lappangott a színpadok mögött. Először történt meg Kanada történetében, hogy a pártszervezetek fegyelme is megbomlott és összefogott a Kelet és Nyugat — egymás ellen.

Eddig valahogy úgy történt a dolog a kanadai politikában, hogy a konzervatívok összetartották a konzervatívokkal, a liberálisok a liberálisokkal, legalábbis amíg országos jelentőségű problémákról volt szó. Ez esetben azonban összefogott a két ellenlábcs párt nyugati csoportja és mint egy ember követelte Ottawától a jogait. Ez utóbbiak közül legkiemelkedőbb a munkanélküli segélyhez való állami hozzájárulás hányadának felmérése egy harmadról egy féltre, nemkülönbön pedig a közigazgatási kerületeknek nyújtott hitel-rendszer érvényének meghosszabbítása.

Még bizonytalan, hogy végeredményben milyen sikerrel jár a nyugati hivatalos világ összefogása Ottawa ellen. Kétségtelen azonban, hogy ezek után sokkal egységesebben áll szemben Kanada két legfontosabb alkotó-eleme: a mezőgazdaság és a nagyvárosok. Mert ameddig a ma már szinte mesebeli hangzó gabonakivitelék révén folyt a dollár a farmer zsebébe s így bőven jutott mindenféle hasznos és haszontalan iparcikkre miből költeni, addig nem volt baj a nyugati tartományokkal, sőt még hítele is volt a földet turó gazdáknak. Ma viszont egészen más a helyzet.

Igen, a kanadai — jobbanmondva amerikai — nagytőke bevarrta pénzeszakáját az elszegényedett termelők előtt, akik azután úgy próbálják visszafizetni a kölcsönt, hogy — nem fizetnek. Mit? Hát az adósságaikat; mert ebből azután van bőven s ami még ennél is rosszabb, a kamatos kamatok szemmel láthatólag falfák fel mindazt, amit a nem is olyan régen büszke farmer magának valhatott. A dolog elfajulására jellemző, hogy még a részben keleti érdekeket támogató nyugati konzervatívok is beadták a derekukat és legfőbb pártvezetőségükkel is szembeszállanak, csak hogy egy elkövetkezendő választásra biztosítsák népszerűségüket.

Szinte borzalmas látvány, amint két 40-halott megélhetési forrás véresen csap össze egymással egy utolsó nagy csatára: az Ipar, kereskedelem és tartózkodási fölök le a javukat a koncert, amit relief néven dobott a marakodók közé a válságos világ-felfordulás. A láthatatlan oduka menekült tőke pedig ki nem merészlik rejtekhelyéről mindaddig, míg egyik vagy másik vállalkozás nem kecsgetet ismét valamelyes haszonnal: erre pedig egyelőre aligha van kilátás.

A város és a vidék harca ez végeredményben s érdekes, hogy míg Kanada tulajdonképpen mezőgazdasággal foglalkozó ország, az Ipar, kereskedelem és tartózkodási fölök le a javukat — már akkor, amíg erről egyáltalán lehet szó. Így azután csak fokozódik az ország adóssága és az östermelők eladósodottsága. A legszomorúbb, hogy mindezt maga az ipari érdekeltségek levegőjét szívó lakosság, azaz Kanada népességének mintegy kétharmadát kitevő keletiek önkénytelenül farmer-ellenes politikájára idézi elő, minek következtében azután mind mélyebb az elkeseredés a gazdaságsadalom körében. Ezért folyik a harc a Kelet és a Nyugat között, aminek az egész ország megfizeti az árát.

Szönyoknak

UT AZ IGAZI BÉKE FELE

Lady Aberdeen, az "International Council of Women" (Nők Nemzetközi Szövetsége) elnöke új utat mutat a világot asszonyait, hogy közös, nagy akaráttal küzdjenek a világbékeért s hogy az e hóban tartandó genfi konferenciára képviselőiket ezzel a megbízatással küldjék: "A lefegyverezés mellett kell teljes erővel állást foglalniok, hogy többé ne letessen háború!"

Szépek és szükségesegek ezek a béke-törévések, amelyek, ha sikerrel járnának tényleg megváltoztathatnák a föld színét.

Sokan lehetnek közülünk, akik, bár érdeklődéssel kísérik a nagyborszábasu dolgokat, nem érznek magukban erőt és képességet, hogy előmozdításukon dolgozhatnának. De nem úgy van-e, hogy a nagy dolgok apró sejtékből, erőkből tevődnek

össze? És aztán, az igazán nagy dolgoknak nem kicsiny volt-e a kezdetük?

Igen, nem lesz a béketörévésekből addig semmi, míg az egyesek meg nem tanulták a béke és lelkületet ápolni önmagukban s meg nem próbálták azért áldozatot is hozni.

Egy napló lapja jutott a kezembe. Azt hiszem, ha naplót vezetnénk, hasonló küzdelmekről és győzelmekről számolhatnánk be.

"Átmentem az uton, be az erdőbe. Hűvös volt. Jól esett, mert a lelkem forogott a gyűlöletből és keserűségtől. Megsértettek, igazságtalanul bántak velem. Szép volt körülöttem minden, de én érzéketlen voltam, elbujtam a napugarak elől s a patakot is elkerültem, mert nem akartam csobogását hallani.

"Egyedül álltam s azon gondolkodtam, hogyan tudnám a sértést sértéséssé viszonzni, — éles szóval, vagy fagyasztó hallgatással?"

"S ahogy ott álltam, kellemes ibolya-illatot éreztem. Az ibolya kedvenc virágom. Nem láttam sehol sem ibolyát, még a nyomát sem, honnan jön tehát az illat?! — Lenéztem, s ott a lábammal a száraz levelek között láttam egy csomó szép friss ibolyát s ahogy ráléptem, úgy ontotta édes illatát ...

"Drága kis virágom, én rád táptartam s ez az édes illat viszonozásod? És én, akiben szív és lélek van, ugyanakkor hogyan akartam viszonozást adni? Nem kellene-e tanításodat elfo-

gadnom és követnem?"

"Kijöttem az erdőből s a megismerés találok azzal, aki megsértett, de viszonozásom nem volt rideg szó, sem fagyasztó hallgatás, mert a jó győzött bennem."

Eddig a napló-törredék.

Bár legalább mi nők próbálnánk ilyen lelkületet kialakítani önmagunkban. Egészen bizonyos, ha ezt közös nagy akaráttal tennők, ez közelebb hozna minket a világ-békehez, mint a költséges konferenciák, ahol hiányzik a béke igazi feltétele: a békes lelkület.

Ezt próbáljuk önmagunkban és másokban kialakítani.

Meghalt a rutén szabadság apostola

Nagyszőlősen negyvenhat éves korában meghalt a rutén autonomista párt elnöke, Kurtyák Iván. Az elhunyt autonomista vezér az Erdős-Kárpátok legkimagaslóbb politikai vezetője volt, akinek az volt az élete célja, hogy felszabadítsa az Erdős-Kárpátokat a cseh uralom alól. Kurtyák a forradalomig néptantó volt.

A háboru után elvesztette állását, mert a csehek nem vették át a szolgálatát. Azóta kizárólag a politikának szentelte életét s szüntelenül nagy propagandát fejtett ki úgy a bel- mint a külföldön az Erdős-Kárpátok autonómiaja érdekében. Politikai szereplése miatt állandóan meggyűlt a baja a cseh hatóságokkal s legutóbb is öt-hónapi börtönbüntetésre ítélték mert egy népgyűlésen tartott beszédében élesen kikelt a cseh uralom ellen. Ennek a büntetésének a kitöltését a legközelebbi napokban kellett volna megkezdeni.

Revízióval lehet csak elhárítani a háborut

A békeszerződések által okozott tarthatatlan állapot, mely felborulással fenyeget nemcsak az európai, hanem a világegyen szult is, immár gondolkodásra kényszerít a franciákat is. Most egyidőben két nagy francia lap emeli fel szavát a békeszerződések revíziója mellett.

Elgondolásuk azonos. Franciaország, ha jogaiból a békekötések óta valamit is engedett, ezt mindig csak a legvégső szükségben cselekedte, amikor már olyan pressió alatt állott, hogy nem talált kiutat. Ezért engedményvel sohasem tudott rokonszenvet előidézni a

maga számára. A német gyarmatok revíziója előbb-utóbb fel tétlenül olyan kényszerű és kikerülhetetlen szükségesség lesz amelyet Franciaország nem tud majd elhárítani.

Az általános nemzetközi helyzet javulása érdekében Franciaország érdekében is előnyösebb tehát, hogy ezt a végső szükségességet megelőző, már most becsátkozozanak békes tárgyalásokba, ma még önszántából és nem kikerülhetetlen nyomás alatt, de a föltétlenül bekövetkező későbbi fejleményeknek tudatában. A revízió gondolata olyan történelmi szükségesség, amely mérföldes lépések kikerülhetetlenül halad előre, s amelyet utjában megállítani nem lehet.

A "Republique" sürgeti hogy vegyék revízió alá a békeszerződéseknek olyan rendelkezéseit, amelyek igazságtalanul sújtják Németországot. A fegyverkezési egyenjóság elismerése után most két kérdés vár megoldásra: a méltánytalanul elvett német gyarmatok problémája és a lengyel korridor kérdése.

Az "Ere Nouvelle" szerint előrelátható, hogy a korridor mellett Németország a régi német gyarmatok visszaadását fogja követelni, amihez kétségtelenül szava lesz Angliának is. Németország követeléseit aligha alkalmasak arra, hogy megeremtsék azt az európai egyetértést és nemzetközi együttműködést, amely mulhatatlanul fel tételle a gazdasági talpraállításhoz. Ha megfordítva járnak el és előbb az európai megértés megeremelésén fáradoznak, akkor Németországnak több remény lehet arra, hogy kielégítő módon oldják meg a gyarmatok és a lengyel korridor kérdését.

AZ ADÓSSÁGON SZERZETT VŐ

A "Kanadai Magyar Újság" eredeti tárcája

IRTA: SOÓS ISTVÁN

Lackó Péter jómodu gazda volt a k... kerületben. Volt neki nem is egy, hanem két háza a faluban, meg egy tanyája a falun kívül, hozzá szép marhaállománya, a bankban egy csomó pénze, de nem volt felesége. Pedig egy jóvalval, hozzáilló, takarékos asszonyért szívesen oadanta volna akármelyik házat. Am az őszinte, igazszívű férjhezmenő leányokban akkoriban nem igen lehetett válogatni, s ennél fogva Lackó Péter ismételtelen felsült a házasságával, mert azt látta, hogy egyik leány a másik után igért neki szeretetet, hűséget egre földre, míg a végén kislit, hogy nem annyira az ő személye, mint inkább a tele erősenye csá bitotta őket, arra pályáztak. Ez volt az oka, hogy mindaddig legénysorban maradt, s kicsibe mult, hogy az "őreg" legények céhébe nem került. Pedig 30-35 esztendő kora dacára is elég szemrevaló, szép szál férfi volt.

Utóbbi időben ismét javasolták neki egy csinos, jódolgos, amellet takarékos és csendes magaviseletű hajadont a faluban, a Kondor Mihály Piroksa leányát. Ennek a Kondor Mihálynak azonban a Piroksáknál kívül nem sok szerencsésvirág nyílt az egyszerű kis szőlőrudvarában; mert habár egész esztendő át szinte éjjelét is nappalá téve dolgozott, kuporgatott, heted-nyolcadmagával csak ritkán kelet föl az asztaltól egész jóllakottan, az adósságok hullámai pedig egyre vészhozóbban csapdostak a feje fölé. Legrésebb hitelezője éppen a Lackó Péter volt. Ennek kerek ezer forinttal tartozt,

amelynek a kamatai is szép összegre ruktak, s év végére esedékesek voltak. Hogy ekkor fizetni tudjon, arra annál kevésbé volt kilátás, mivel karácsony előtt az utolsó tizest is elvitte tőle a szabó meg a csizmadia, mert hát a gyerekeknek kellett a ruha és lábbeli. Szinte borzadva vette észre, hogy Lackó Péter az utóbbi időben uton utfélen a nyomában jár s alig győz kitérni előle. Bizonyára nem lehet neki egyéb szándéka — gondolta, minthogy a kamatfizetést sürgesse, vagy ennek fejében egy másik darab barmocskáját a maga csordájába terelje. Még eddig csak sikerült neki valahogy bujósdi játsza elérni, hogy zsebrák ismert hitelezőjével szemtől szembe ne kerüljön, de a vasvas róka legyen az, aki Lackó Péter hiuz seimeit be tudja kötni.

Egy decembervégi délután Kondor Mihály legidősebb leányával, a Piroksával a szobában ült. A többi gyerekek részint az iskolában voltak, részint künn az erdőn tüzelőt szedettek, míg az anyok egy-két szomszédasszonyával volt kiségeteni. Mialatt Piroksa font édesapja unalomból kinézett az ablakon. De hirtelen elsápadva kiáltott föl:

— Egek Ura! most baj lesz, Lackó Péter egyenesen erre tart a mi házuk felé. A vérszópó plóca bizonyosan a kamatot akarja rajtam behajtani, pedig mindössze pár forint van a zsebémben. Terengettél, mitevő volt gyek? Menekülésre már nincs idő, ugys meglátja a sinter, — ki sem zárhatjuk, hiszen az ucaajtó tárva van.

A szoba egyik sarkában magas ruhaszekrény állott. Erre esett a szeme a szorongatott embernek. Gyorsan fölírattotta az ajtját és besurrant a benne függő ruhák mögé, honnan visszaszólt a leányának:

— Piroksa, tedd be hamar a szekrény ajtját és zárd rá,

oszt' ha idejön a Lackó, mond neki, hogy nem vagyok itthon, — künn vagyok az erdőn — vagy mondj amit akarsz!

A leány iziben úgy tett, a hogy neki parancsolták. Alig hogy az apa beosont a szekrénybe, belépett Lackó Péter. Éppen kapóra jött neki, hogy a leányt egyedül találta s barátságosan monda:

— Jó napot, Piroksa, mit dolgozol? Csak egyedül vagy?

— Egészen egyedül, — felelé a leány kisse vontahton. Édesanyám a szomszédában mosni segít, a gyerekek meg fát szednek az erdőn.

— Hát édesapád hol van? — Kiment az is az erdőre.

— Kár! Pedig sürgősen szerettem volna vele beszélni, de hiszen én várhatok, tén csak nem marad oda soká? Hisz ugyis nemsokára alkotnyodik.

— Édesapám öberakja a fát mit a fiuk várnak és ritkán jön haza sötét este előtt; ma meg azt mondta, hogy az erdőről át kell mennie a szomszéd faluba, ne várjuk vacsorára, így hát aligha tudod megvárni — füllentette a leány.

— Igazán sajnálom — válaszoló Péter csalódottan, — tanácsot akartam tőle kérni egy fontos dologban. De azért egy kicsit várok, beszélgessünk ketten.

Piroksa kisse röstelkedve székkel kínálta meg; mire Lackó helyet foglalt s pipára gyújtva folytató:

— Külfömben nem épen titok a dolog, te is meghallhatod, Piroksa s talán hozzá is tudsz szólni... Magad is könnyen beláthatod, hogy a gazdaságommal magam nem boldogulok s most már csakugyan kénytelen vagyok asszony után nézni. Édesapád ismeri a népeket, családot, megakartam hát kérdezni, nem tudna-e valahol egy nekem való leányt.

— Te persze valami gazdagra számítasz; de hát az én édesapám gazdag helyeken nem

igen járatos — felelé a leány keserényesen.

— Tévedsz Piroksa! Én épen soggel nem halászok gazdag menyasszonyra. Ha olyant kapok, aki szereti a rendet, tisztaságot, szeret dolgozni és takarékosan vezetni a házat, meg legalább egy kicsit engem is szeret, én leszek a legboldogabb ember a világon, ha semmi egyebe nincs is, mint a rajtaválója.

El szavaknál olyan mélyen és sokatmondóan nézett a leány szeme közé, hogy azt egészen előntötte a forróság és szemérmesen elpirult. Aztán zavarodottan és félénken felelé:

— Ilyen leányt, Lackó, ahány-kell, annyit kapsz, akár itt helyben, a faluban.

Ekkor a szekrény felől olyan zörrenés hallatszott, mintha valaki a lábával dobantott volna.

— Mi volt az? — kérde a leány meglepetve.

— Oh semmi, semmi — vála szók a leány kisse rémulten, — sok nálunk az egér, s néha borzasztó zöréjt csinálnak a falban meg a padlison.

— Ez inkább macska lehetett — magyarázta Péter; — de hogy újból a dologra térjünk, az olyan leány, amilyent én szeretnék, mégsem található minden borkorban. Mert tudod, én azt akarnám, hogy a jövődöbelim igaz, hű és őszinte legyen, mint az arany; soha ne kelljen attól félnem, hogy félrevezet, megcsal, mert ha ilyesmire rájönnek, még a harmadik hirdetés után is visszamondanék neki, vagy az oltárnál is ott hagynám egyetlen hazugságáért.

Erre a leány mégjobban elpirult s szinte reszketni kezdett. Egyideig mindketten hallgattak majd az kérdezte Lackó Péter röviden:

— Hát te, Piroksa, gondoltál-e már a házasságra, férjhezmenésre?

— En? Oh dehogyl! Nem biz én! hiszen édesapámnak szüksé

ge van énrám — szabadkozott a leány szemérmesen.

— No de hiszen maholnap felénk az utánadóvalok; valamennyien nem találók itthon munkát; azt hiszem, hogy édesapád már most is nélkülözhetne ... Piroksa mond meg igazán ha megkérnélek, hozzám jönnél-e? Kész volnál-e Lackó Péteré lenni? ... Mit szólsz hozzá?

A leány e szavakra szinte halálra sápadt és teljesen megzavarodva nézett a leányra.

— Piroksa, én komolyan beszéllek, akarsz-e szerető, hűséges feleségem lenni?

A leány erre tisztelegő rejté az arcát és hangosan felsírt:

— Nem, nem, az lehetetlen!

A szoba fenekéről haragos dörmögés hallatszott.

— Mi volt ez megint? — kérde Lackó Péter megdöbbenve.

— O semmi, semmi, én nem tudom, mintha lelkek járnának ma itten ... Hacsak nem valami nyest vagy görény jutott be a padlásra; mindjárt utána nézek — monda a leány akadozva.

— Várj csak egy kicsit Piroksa, előbb adj választ a kérdésekre, hogy tudjam mitevő leány, hazamenjek-e vagy itt maradjak ... Mondd csak miért nem akarnál gazdaasszony lenni? Vagy tán nem tetszem neked, s nem tudnál egy kicsit szeretni?

— Dehogyl nem! dehogyl nem szeretnék én tiszta szívből de mégsem mehetek hozzád — zokogta a leány — nem, mert lehetetlen.

— Miért lehetetlen?

— Mert — mert — hamis voltam, — mert hazudtam, — mert csunyan rászédtelek.

— Hazudtál? — Rászédtetél? Hogy? Hiszen a main kívül nem beszélünk még soha együtt tizenöt szót.

— Épen ma, épen most ebben a pillanatban hazudtam és csaptalak be csunyan s úgy bele kevertem magamat a hazugság halójába, hogy egész éle-

temben szegyenlenem kellene magamat előttem.

— Én hát igazán nem ismerem ki magamat — monda a leány zavarodottan.

Ebben a pillanatban nagy zöréjjel föl pattant a ruhaszekrény ajtaja és kilépett belőle ha ragtól vörösen a leány apja, karofogta őt és rákiáltott:

— Te buta liba, te! Hogy mertél hazudni? Hát erre tanítottalak én? Nem mindig mondtam, hogy légy igaz, hű és őszin te a sirlg? És most szégyent hoztál a fejemre, meg a magadéra is.

— De édesapám, hát nem maga mondta, hogy rejtsem el a Péter elől és tagadjam le hogy itthon van?

— Lári, fári — te rosszul értettél.

— Kondor bácsi hadd beszéljek én — vágott közbe Lackó Péter jókedvűen — hogy juttott maga a szekrénybe? Mit kerest ott? Csak nem egerészett.

— Nem hát, hanem ez a csacska leány csak rámfog, a sőt még nyestet, görényt is emlegetett, mint hallottam ... Nálam Péter, a hazugság nem szokás és én megmondom neked az igazságot nyíltan ... Tud meg, hogy amint messziről láttalak mifelénk jönni, azt hittem hogy a kamatot jössz rajtam behajtani. Megvallom azonban őszintén, hogy egy tizes bankónak sem vagyok ura. El más nem szökhettek és így végső szorultságomban hamarosan a szekrénybe osontam előled.

— Hahaha! — nevetett Lackó vidáman — most már világos előttem az egész. A jó Piroksa, hogy édesapját megmentse, becsapta a völegényét. Ilyesmit csak jószívű leány tesz meg.

A leány eltakarta kötényével az arcát és kiakart menni a szobából, Péter azonban utját állta és még egyre nevette monda:

— Sebas Piroksa! Egy kicsikét ugyan hamis voltál velem szemben, de ilyen körülmények

közöt érthető a dolog és megfogható. Még szép tőled, hogy jószándékú cselekedésed idejében és őszintén bevallottad nem akartál engem lépre vinni. Azt a kis hazugságot én szívesen megbocsátom és elfelejttem, csak azután ez legyen köztünk az első meg az utolsó.

— Az első is meg az utolsó is, erről keszkeszem én, ahogy Kondor Mihály a nevem — monda a leány apja önrézetesen.

— Akkor hát mondd, Piroksa, akarsz-e hű feleségem lenni?

A leány csak pityergett és hallgatott.

— Turós lepény galuska — rivald rá az apja — hát beszélj, leány, ne pityeregj!

— Mondd Piroksa, tudnál-e engem egy kicsit szeretni és akarsz-e férjednek?

— Igen, igen — susogta a leány, kezét feléje nyujtva — én jobban szeretlek téged, mint bárki mást a világon és biztosítalak, hogy holtomiglan holtodiglan hű és igaz feleséged leszek.

— Akkor hát minden rendben van, Piroksám — felelé Péter és melegen megszorította menyasszonya kezét.

Három hét múlva meg lett a lakodalom és Lackó Péter takarok asszonyt kapott, milyent már régóta keresett, s hetedhét faluban nem cserélt volna senkivel. Kondor Mihályt ettől fogva sohasem boldogtatta sem az ezer forintért, sem a kamatjáért. Ez pedig hébe-korba még el is dicsekedett vele, hogy ő a kedves vejét tulajdonképpen adósságon szerezte. Igaza is volt.

ITÓKA MELLETT

Beszélgetés a kocsmában: — Mióta övgye őregem? — Egy jó félórája.

Háziorvosunk Levelsládája

Lapunknak sikerült Dr. Biro Károly közreműködését megnyerni abból a célból, hogy mindazon honfitársaink is kikérhesék tanácsát, akiknek a nagy távolságok miatt nincs módjukban elrendelőben felelősködni. Ezen rovatunk keretében Dr. Biro teljes díjlanul ad felvilágosítást minden olyan olvasónknak, akinek előzetes rendezése van. — Akik kérdéseikre Dr. Birótól magánlevelet várnak, ezt is ingyen kapják, ha előzetesen egy évre előre rendezik. Levelt az előfizetésével együtt küldje a "Kánadal Magyar Újság" címére: 375 Margrave St. Winnipeg, Man.

Dr. Biro Károly

Ezúton is felhívjuk honfitársaink figyelmét, hogy Dr. Biro csak teljes mértékű díjjal és pontos címmel ellátott levelekre válaszol, de bárki tetteszerint jelölt adhat még ezenkívül, ha még nevének kezdőbetűit sem akarja nyilvánosságra hozni.

ÉRDEMES TUDNUNK AZT, HOGY:

... testünk azon részei közül, amelyek szárazon és melegen kell tartanunk, a lábak a legfontosabbak. Nedves cipők a leggyakoribb okai a meghűléses betegségeknek.

... a rendes kereskedésben kap ható szappan nem tartalmaz fertőző csírákat. A szappangyártás folyamata alatt ezek elpusztulnak és a kész szappan rossz táptalaj a számukra, azon meglepedni nem tudnak, tehát a mosakodás, gyakori kéz mosás igen hatásos szer a betegség-okozó bacillusok elszaporodása ellen.

... azon országokban, ahol himlőtől való kötelező, a himlő a leggyakoribb betegségek közé tartozik és rendszerint külföldről hurcolják be. Még azon országokban, ahol kötelező himlőtől való oltás nincs, minden évben ezerszámra fordulnak elő friss esetek. Kanadában a himlőtől való oltás kötelező, de vajon előrelátó ember-e az, aki gyermekeit és családját nem igyekszik megvédeni e baj ellen?

... gyulladással, fertőző garatmandulák izületi gyulladásnak, szivbillentyű és vesegyulladásoknak lehetnek okai.

... életünk kezdetén a legegyszerűbb diétán, tejen élünk. Az életkor emelkedésével fokozatosan hagyjuk el a nehéz ételeket és igyekezzünk egyszerű ételekkel élni. A későbbi életkorban ezt fokozatosan vigyük keresztül, amíg az aggkorban a gyermek...

mek egyszerű diétájához jutunk el ismét.

... A fáradságot munkánk elvégzése után az izomműködés után visszamaradt salak okozza. Ily izomkivonatot egy pohár vízbe keverve fekszkendjezve, rajta a fáradság minden jeleit előidézhetjük. Alattkísérletekben ennél tovább is mentek mert a fáradságot állatokat pillanatok alatt felélenkítették olyan anyag befecskendezésével, mely a fáradságot okozó mérget megsemmisítette.

... tizenöt és tizenkilenc évesek között baleset, tüdővész és szívbetegségek az okai a halálos esetek több mint felének.

... a torokgyík (difteria) ellen biztosan ható oltásokkal védekezhetünk. Gyermekeinket 6 hónap és 12 éves koruk között megvédehetjük e pusztító betegség ellen. Igaz, hogy a betegség első napjában az oltás sokszor életmentő, de gyakran az orvos később látja a gyermeket, néha a tüneteket nem ismerjük fel, máskor az oltóanyag nincs kéznél. Nem jobb-e a betegség megelőzését, mint gyógyítani?

... anyajegyekből gyakran rosszindulatú daganatok keletkeznek, melyek gyorsan terjedhetnek.

... a halbut nevű hal mája oly olajat tartalmaz, melynek egy cseppje egy kanálnyi csukamájolaj vitamin tartalmának felel meg. Ez ma már a betegek rendelkezésére áll és oly esetekben, ahol erőlyes vitamin adagolás szükséges kitűnő szolgálatot tesz.

Tallózás a nagyvilágban

UJABB MEGLEPÉSEK A REPÜLÉS TERÉN — ZAVARGÁSOK AUSZTRIÁBAN — MOZOG A FÖLD GÖRÖGORSZÁGBAN — MEGDÖBBENTŐ HÍREK A TÁVOLKELETI FEJLEMÉNYEKRŐL.

AFRIKA néger emberevő törzsek által lakott legelhagyottabb vidékén volt kénytelen a száharai viharban leszállni Mary Bailey angol nő pilóta, akitől már több mint egy hete nem érkezett semmi hír. — Két fiatal angol lányt, akik egyedül indultak utnak repülőgépen, szerencsés lezuhásuk után megmentették.

Mandzsúria sorsa felett döntö bizottságra.

KINA déli partján borzalmas hajókatasztrófa történt. Sanghából érkezett hír szerint déln felvizek a 'Hsin Fuh Thai' kinali teherhajó Pekow és Pingpo között zátonyra futott és pillanatok alatt elsüllyedt. Az ötvenkét főnyi személyzet közül csak tizenhét matróz menekült meg. Harmincöt ember a tengerbe vesztett.

OLASZORSZÁGBAN letartóztatták a párisi ipariskola igazgatóját, akit rajtakaptak, mire a francia olasz-francia határon titkos katonai tervekért akart át csempészni. Ezenkívül még térképeket és erődítményeket ábrázoló fényképeket is találtak a francia kémnél, akit titkárával együtt börtönbe vetettek.

OROSZORSZÁG diktátora, Stalin nap nap után éles kritikával ostorozta a vezető állásba került kommunisztákat, akik elhanyagolva kötelességeiket nagyrészt okolhatók azért a katasztrófális helyzetért, melybe az orosz nép került. — Ugyancsak kijelentette Stalin, hogy Oroszország állig felfegyverkezve figyel a távolkeleti eseményeket, ami viszont annyira feldühösítette a japánokat, hogy most semmiféle békés alkudozásba nem hajlandók bele menni.

SVAJC legmagasabb hegycsúcson fölött akart átrepülni világkörül utján Bert Hinkle: ausztrál repülő, aki mindenvalószerűség szerint lezuhant a havas sziklaóriások között. Hope angol pilótakapitány napokon keresztül hiába kereste elvesztett társát; még a legbizakodabb is feladtak minden reményt, hogy Hinklert valaha élve megtalálják.

A FRANCIAK egyik legbátrabb repülője, Jean Mermoz átrepülte az Atlanti Óceánt és szerencsésen megérkezett Brazília Natal kikötőjébe. Motorhajtó benzinnel újratöltve gépét, az óceánrepülő pilóta azon nal indult is tovább Rio de Janeiro, majd pedig Buenos Aires felé, ahol nagy tömegek várták felé.

„Békeszeretetre van szükség...”

Párisból jelentik: Henri Béraud, a "Petit Parisien" kiküldött tudósítója, közép-európai tanulmányútról szóló cikksorozatának folyamán gödöllői kihallgatásáról számol be. A kihallgatás alkalmával a kormányzó feszelen beszélgetés közben behatóan eszterelte Magyarország súlyos mezőgazdasági nehézségeit és nyomatékkal mutatott rá arra a tarthatatlan helyzetre, amelyet a gabonárak zuhanása és a kiviteli piacok elzárkózása okozott Magyarországon. Majd amikor a beszélgetés a politikára terelődött, Horthy kormányzó a következőket mondotta: "Nagy békeszeretetre van szükség egész Európában. Európa, ha összefog, biztosíthatja a békét. Bizunk az emberek bölcsességében..."

KIGYULLADT EGY OROSZ GÖZÖS

Az Ochiisi japán szikratáviró állomás "Save Our Souls" segélyjeleket fogott fel, melyeket állítólag a "Shakhallin" nevű orosz gözös adott volna le. Az Okhotsk tengeren veszedelmes tüzt ütött volna ki a jelentős érteimében az orosz hajón, melyen 200 főnyi utas és 54 matróz került ennek folytán életveszélyes helyzetbe.

FELKÉRJÜK LAPUNK MUNKATÁRSAIT, HOGY CSAK A PAPIR EGYIK OLDALÁRA, LEHETŐLEG RITKASOROS GÉPIRÁSSAL IRJÁK CIKKEIKET

480.000 EVES emberi csoportokat találta egy angol bányász Glasgow skót város mellett. Különböző éskori leletek bukkantak, így kiástak egy ember koponyáját, mely a régészek megállapítása szerint 480.000 éves lehet a jégkorszak előtti időből származik. A koponyán kívül találtak több éskori szerszámot is amellyel valószínűleg a földet művelték.

FELFEDEZTE a kilencedik bolygót az Egyesült Államok egyik arizonai csillagvizsgáló intézete. Egyes tudósok ugyan már huszonöt évvel ezelőtt rájöttek arra, hogy a világűrben kell létezni egy úgynevezett "Neptunon-tul" bolygónak, de holélett mindaddig nem sikerült megállapítani. Most azonban pontosan kimutatták a kerest bolygó távolságát, amely négy milliárd mérföldre bolyong földünk körül. A bolygó átmérője mindössze 35000 mérföld és így négyezer bolygónál kisebb, mint a földgolyó. Az új bolygót Plutónak becézik a befentések.

52 MAMMUT-agarat találtak egy északsarki szigeten. Egy szovjetoros expedíció, amely most érkezett vissza Sarki-tengeren fekvő Vrangel-szigetéről, egy patak völgyében 52 tökéletesen sértetlen állapotban levő mammut-agarat talált. Az agarak egyenként körülbelül 100 fontot nyomnak.

A DÉLAFRIKAI kalahári sívtagban tízezer főt számláló vad törzsrre bukkantak. A grahamstowi egyetem egyik tudósa, aki már harminc év óta jár Dél-afrikai rejtelmes vidékeit, különböző emberfajtákról számol be, amelyekre Afrika szívében bukkant. A professzor észlelet szerint az említett szívtaságon egy tízezer tagot is meghaladó vadász nép él, amely kőkorszakra emlékeztető fegyvereket használ s nyelvzete egészen elüt az Afrikában beszéltől. A professzor azt is megállapította, hogy a bushmannok körében mintegy tízen egy különböző típus létezik. Vannak vörösbőrűek, mások feketeek, soknak pedig a malajok barna, vagy a kínaiak sárga színéhez hasonlít a bőre. A bushmannokkal kapcsolatban megjegyzi a tudós, hogy belőlük kerültek ki a világ legelső "udvari bolondjai", mert az egyiptomi fáraók udvarában már hater ezer évvel ezelőtt is előszeretett tartották a bushmannok ivadékat. A sárgabőrű bushmannok az afrikai partvonalak közelében századokkal ezelőtt hajótörött kinalak ivadékaik.

Elmég esedett a viszony a Szovjet és Anglia között

Anglia és Szovjetország között csaknem diplomáciai konfliktus keletkezett. Régi trükkje az oroszoknak, hogy amint rendezik viszonyukat valamelyik nagyhatalommal, az oroszországi közeleztetést váltják fel, hogy a francia gyarmatokon beszünteti a bolsevist propaganda. Kétségtelennek látszik, hogy ily körülmények között a Komintern felszabadult erőivel Indiára felkészít rá és ott indít nagyarányú kommunista propagandát. Ez a kiliátás Angliában természetesen nem valami nagy örömet keltett.

Még tobban elmérgesítette a helyzetet a Szovjet hivatalos lapjának, az "Isvestia"-nak cikke, amely a minap jelent meg és a legerősebb agitáció bevezetését követelte Angliában. Azt kívánja a nevezett lap, hogy az angol ipari üzemeknél haladéktalanul alakítsák meg a kommunista sejkéket.

CSÖKKENTEK A BANKBETÉTEK

Míg Keletkanadában egy százalékkal emelkedett a bankbetétek összege, Nyugatkanadában 580 millió dollárról 435 millióra esett az elmúlt év végével a takarékpénztárakban elhelyezett magánvagyon.

Gazdasági szerződés — Rumániával

Közvetlen kormányralapése után kijelentette Gömbös miniszterelnök, hogy első feladatának tartja a szomszéd államokkal való gazdasági szerződés megkötését. Az olasz, osztrák és cseh megállapodások után most életbelépett a magyar-rumán egyezmény.

Az erdélyi magyar lapok a legnagyobb örömmel üdvözik a két állam gazdasági közeledését. Hangsúlyozzák, hogy a megegyezés hírével annál is boldogabban kell fogadni, mert a tárgyalások már régen folyamatban voltak, de egész az utolsó pillanatig igen kevés eredményt kecsgettek.

Magyarország kezdetől fogva a megállapodás érdekében szállt síkra. Egyelőre még nincsen szó új szerződésről, csupán két hónapra kötöttünk meg

állapodásokat, de ezt a megállapodást követni fogja a végleges szerződés megkötése.

Magyarország engedélyezte ötezer vagón fának Rumániából való behozatalát és kétezer vagón deszka behozatalát biztosította. Eddig már átvettünk kétezer vagón fát, úgyhogy a tél leforgása alatt hét-nyolcezer vagón fog bekerülni Rumániából. Magyarország iparikkéket fog szállítani Rumániába. Különösen a textilcikkek iránt van nagy érdeklődés.

Az egységes új külkereskedelmi hivatal előmunkálatai különben szerényen folynak és hamarosan meg is kezd működését az új intézmény. Az új külkereskedelmi hivatal munkája elé a külföldi magyarság is általános érdeklődéssel tekintpan két hónapra kötöttünk meg

LELEPLEZIK AZ ORSZAGRABLÓKAT

Olaszország egyik legnagyobb lapja, a "Giornale d'Italia" foglalkozik Benesnek a prágai "Ceské Slovo"-ban megjelent cikkével, amelynek címe "Hogy áll a béke reménye?". Miután kijelenti a lap, hogy Benes sok állításával egyetért, így folytatja fejtegetését:

Egyetértünk vele például abban a megállapításában, hogy még nincs nyugalom és nem tekinthető bizalom, bár ezek az előfeltételek az igazi békének és a leszerelési politika tényleges kifejlesztésének. Nem értünk azonban egyet az okok megállapításában. A tényleges okok között mindenekelőtt azt a tervszerű politikai tevékenységet kell említeni, amelyhez éppen Benes nyújtott segítséget.

Amíg tízezer évvel a háború befejezése után is fenn tartják a győztesek és legyőzöttek megkülönböztetését és az egyik oldalon a lappangó lázadás, a másik oldalon pedig az állandó bizalmatlanság és reakció állapotát, addig nem lehet szó nyugalomról és bizalomról. Nem lehetséges a bizalom és nyugalom, amíg folytatják a

fegyverkezés és az ellenállás politikáját és érvényesül annak a hatalmi csoportosulásnak politikája, amelynek jellemző példái a kisanant katonai és politikai szövetségei. A kisanant élén Benes áll.

Ide tartoznak továbbá a kisanant és Franciaország, végül a Franciaország, Belgium és Lengyelország közötti szövetségek. A béke és leszerelés megvalósulásának valóban lelküldhetetlen akadálya ez a politika. Franciaország és a kisanant alapjában véve nem akarnak leszerelni, hanem fenn akarják tartani katonai szövetségeket, amelyeknek kiépítése Európában további fegyverkezésre vezet.

A lap végül kijelenti, hogy a kisanant tevékenysége kifejezetten katonai jellegűtől a minap tartott belgrádi gyűléssel. A kisanantot ezenkívül olyan manőverekkel támogatják, amilyen például a hamisító Steed volt. Ezek a politikai szemfényvesztések a legvalóságosabb gyanakvásra jogosítanak a kisanant céljait tekintetében.

Közgazdaság
IPAR, KERESKEDELEM, ÁRU- ÉS ÉRTEK-TÖZSDE, PÉNZPIAC, VAMPOLITIKA

IRORSZÁG köztársasági elnöke beavallta, hogy hónapoként legalább ötmillió dollárt veszít a kis szigetországi azáltal, hogy Anglia vámszigorításokkal felelt az írek elszakadására. Az írek legújabban azt követelik, hogy csak a független szabadállamhoz Írország Angliához tartozó északi tartományait is.

ELLŐÁLLATOK mellett aluminiumot, horganyfémot, nikelt, ólmot és rezet akar vásárolni Oroszország, mint moszkvai kábeltáviratók jelentik. Egyelőre a kanadai kormány még nem nyilatkozott az ügyben, miután az oroszok kikötötték, hogy csakis abban az esetben hajlandók nagyborszábasú üzletet kötni, ha Kanada cserébe több hajórakományt szentet is átvenne, amit elvből kifogásolnak a kanadai bányászok.

A MAGYAR Statisztikai Szemle legújabb száma kimutatja, hogy minden fehér emberre átlag háromszor annyi megművelt terület és négyszer annyi buzaterület jut, mint a többi fajokra. A földnek 52 millió négyzetmérföld szilárd felületéből

öt és félmillió négyzetmérföld alkalmas buzatermelésre, de valóban csak ennek a területnek egy tizedét, mintegy félmillió négyzetmérföldön termelnek búzát. A magyar búza világpiaci helyzetét ebbe a hatalmas távlatba beállítva a tanulmány írja az állapotja meg, hogy a magyar búza és a búzaliszt sorsa nemcsak az átmeneti válság hatását érzi, hanem az egész termelési rend földrajzi és szociális eltolódásának a következményeit is viseli. Olyan kísérletek amelyek a gabonatermelőket, mint különálló gazdasági egységet akarják megsegíteni, csak elodázzák a válság megoldását.

KÁVÉÉRT datolya. Irak kizásiai állam 50.000 font sterling értékű kávé rendelt Braziliából. A vételár nagyobb részét áruban, előreláthatólag iraki datolyában fogják fizetni.

Egyébként Irakból is katasztrófális pukszársást jelentenek a hallatlanul túlméretezett kizásiai következtében Bagdadban fél dollárért kínálják a legnagyobb puksákat.

GÖRÖGORSZÁGBAN ismét földcsuszamlás történt a korinthusi szorosban. A földomlás következtében a korinthusi csatorna a hajóforgalom egyelőre szünetel. A földomlás nagy rémületet keltett, mert a görög partvidék katasztrófájának újabb jelét látják benne.

AZ IR alkirály évszázadok óta először nem küldött pástétomot az angol királynak. Mint utóbb kiderült, az angol királynak hagyományos szokás szerint küldött karácsonyi ajándékok közül évszázadok óta idén először hiányzott az ir alkirályok hűségajándéka, a 24 erdei szalonkából süített pástétom. Donald Buckley, az alkirályi rangot viselő volt vegyeskereskedő, aki magát ir nyelven "Donn hail O'Euachall"-nak nevezi és alkirály helyett Seneischal-nak címzetteti magát, ezt a szokást tudóságon szolgáinak találta s mint vérbéli köztársaságpartit, rem követte a szokást, bárha az angol király nevezte ki.

JAPÁN utimátumot kapott a Népszövetségtől, melynek értelmében a japáni kormányának még a hét folyamán ki kellene érkeket jelentenie, hogy elfogadja a Népszövetség mandzsúriai bizottságának jelentését. Ellenkező esetben a Népszövetség más megoldást fog keresni a bonyolult nemzetközi kérdés elintézésére. Japán megkérdése nélkül. Anyit mégis engedtek Tokiónak, hogy sem Oroszországot, sem pedig az Egyesült Államokat nem választják be a

A „Kanadai M. Ujság” számunkint 4 centért az alábbi üzletekben kapható:

Montreal Que.

Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.

HARTMAN'S Stationery Store
1-55 St. Lawrence Blvd.

Pénzküldés — Bevándorlási Engedélyek — Jogi és közjegyzői ügyekben forduljon

ALEX A. KELEN
1456 City Hall Ave.

Fűszer és csomagolási. Különlegességek

CHERRY D. SZABÓ
14 Ontario St. East.

Toronto Ont.

Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.

Gramofon lemezek nagy választéka.

COLUMBIA MUSIC CO.

Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.

UKRAINIAN BOOKSELLERS
196 Queen St. West.

Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.

UKRAINIAN BOOK STORE
399 Queen St. West.

UNITED CIGAR STORES
3104 Dundas Street

Mindenféle pipa- és cigarettadobányok. Újságok, folyóiratok stb.

Hamilton, Ont.

ALEX A. KELEN LIMITED
fiókja — 244 James Street North.

Pénzküldés — Bevándorlási engedélyek — Ohazai árucikkek nagyban és kicsinyben — Ohazai bélyegek. — Jogi és közjegyzői ügyek.

Kitchener Ont.

Újságok — Folyóiratok, — Szivarok, pipa és cigarettá dohány

S. JAROSZ
334 King St. West.

Winnipeg, Man.

GEORGE SZABÓ

302 McIntyre Bldg. 416 Main Street.

Pénzküldés — Hajójegyek — Bevándorlási engedélyek — Klagadások előfeltételeket felvez és számunkint árusítja a „Kanadai Magyar Újság”

SATURN IMPORTING CO.

Higgins Ave. a CPR szállodától szemben közel a Main Streetnek. Kül- és belföldi újságok, folyóiratok.

MOLNAR GYULA

700 Main St. — „Home Cafe” Étterem és Billiárd, a magyarok találkozó helye. — Ohazai áruk, dohány. Hirdetéseket is felvez.

Melville Sask.

Minden pénteken megveheti a „Kanadai Magyar Újság” legfrissebb példányát

SIPOS GYÖRGY
a Market-tel szemben.

Stockholm Sask.

Magyar pártold a magyart. Friss gyümölcs — hűsítő italok — Magyar cigarettadobány és hüvely kapható

BIRÓ PÉTERNÉL

Lethbridge Alta.

Magyar Otthon Szálloda

SZARKA JÓZSEF
406 — 4th Ave. South

Pipa- és cigarettadobány, hüvely és papír is kapható.

Edmonton Alta.

Telepítési iroda — Pénzküldés — Hajójegyek — Bevándorlási ügyek

LUKACS LAJOS
1051B—96th St.

HA SIKERT AKAR ELÉRNI, AKKOR IRKEDDESEN A „KANADAI MAGYAR ÚJSÁG”-BAN

Remekeltek a „Kamarazene Barátai”

A „Kamarazene Barátai” — Friends of Chambermusic, (Gyár-fás Ibojka — Dr. Bilogh — Heller Pál — Schenker Viktor) Montreal magyar vonósnégyese, ez idénre hirtelen négy előadásuknak második estjét folyó hó 12.-én tartották meg a Windsor-szálló ez alkalomra megtele York termében, fényes sikerrel.

Első számuk Mozart gyönyörű kvartette (Op. 2.) volt, a nagy mester egyik legszebb alkotását csupa érzéssel, szinte ihlettel s precíz művészettel az-va elő az egész hallgatóság nagy lelki gyönyörűségére.

Ezután Dohnányi Ernőnek, hazánk világhírű zongoraművészenek és zeneszerzőjének 2-ik számú zongora-kvintette következett honfitársunknak Márky Pálnak, Montreal közkedvelt zongoraművészenek kiváló közreműködésével. E zeneműnek ez volt a montreali bemutató-

ja. Eredeisége, dallamossága, zongora színességével erőteljes zenei képi s főleg a művészek pompás felkészültségét híven visszatükröző lelkes szép játéka láthatólag mély hatást tett a közönségre, mely tetszésének zajos tapsokkal adott kifejezést. Ez utóbbi elismerésül Maszounow: „Szláv” kvartette második részének kitérő ráadásával feleltek a kamarazene tagjai.

A műsor számait ismét Thomas Archer, a montreali „Gazette” zenekritikusa vezette be, az előadásra került zenedarbok ügyes megvilágításával.

A „Kamarazene Barátai” február hó 9-én adják következő hangversenyüket, melynek ki-tünő műsorán örömmel látunk ismét egy magyar zeneművet: Bartók Bélának második kvartettjét, mely Montrealban szintén bemutató lesz.

Dr. Eisner Béla.

Öreg-kanadást ünnepelt Winnipeg

Gyorsan repülnek az évek a haladó idő szárnyán s szinte észrevétlenül tűnik el egy fél emberöltő. Ennek bizonyossága hangzott el egyik közszeretben és közbecsülésben élő régi telepés, Kolozsvári András és neje Somogyi Éva winniepei házaspár ajkáról, amikor január 9.-én tömegesen keresték fel az ismerősök és jóbarátok jó ki-vánataikkal és ajándékkal harminc éves házassági évfordulójuk alkalmából. A vendégszerető fogadtatásakor boldog megelégedéstől sugárzó arccal hangzott a kellemes visszaemlékezés szava: mintha csak most történt volna! Talán semmi sem bizonyítja jobban egy békés és eredményes élet eltöltését, mint 30 év után egy ilyen kijelentés.

Pedig az életközledelemből kijutott a Kolozsvári házaspárnak is. Amikor 28 évvel ezelőtt ifjú lelkesedéssel új élettervekkel Kanadába jöttek, bizony akkor valóban nagy szükség volt a ki-tartó erőre és szorgalmas munkára, hogy nyelvtudás nélkül új életet kezdhesenek az akkor még vad Nyugat-kanada ismeretlen idegenségében. De lépésről-lépésre, fokról-fokra haladva, amint az évek teltek, a viszonyok is változtak, az élet-lehetőségek is másokká lettek, az ö léteköriülményük is egészen átváltozott: csak a szeretetnek és egymás megbecsülésének az az érzése maradt változatlanul, mely őket ott a Bihar-havasok alján 30 évvel ezelőtt egymáshoz fűzte.

reilen világrészbe, mint fiatal asszonyt. Bizonyára az ő agg szívének is úgy tűnik fel mintha mindez csak most történt volna.

Az idő sebes szárnyain tovább szálló éveket képzeletben nemcsak visszafelé, hanem a jövő ismeretlenségébe is követve kívánjuk, hogy Isten áldása kísérje ezután is a jubiláló Kolozsvári házaspárt és újabb harminc év elteltével kétszeres örömmel mondhatják ismét: mintha csak most történt volna!

„Tündérlak” az oshawai „Magyarhonban”

Kellemesen töltötte új év estjét Oshawa magyarsága. Ekkor adták elő a ref. egyház műkedvelői a „Tündérlak Magyarhonban” c. eredeti népszínművet, nagy sikerrel. Még két egyfelvonásos, a „Hány óra Zeuzsi” és a „Cigánytréfa” is bemutatásra került. Az előadás kezdete előtt félórával egy meglelt a terem, hogy számszóan kénytelenek voltak visszafordulni.

Az estet a zenekar a kanadai, és a magyar himnusszal nyitotta meg a közönség körzenekezői kísérvé. Jakab János adta elő a Cigánytréfa megjelentek az egyház nevében, ugyancsak a konferenciát az egyes számokat.

Következnek Tiszt. Steinmetz Károly meleg szavakkal méltatta az új év beköszöntésének jelentőségét s a nehéz időkben szükséges magyar ösztönzés fontosságát hangsúlyozta. A kis Budai Béla versikével köszöntötte az újévet, Czombos Lenke s négy éves huga énekesnő adtak elő és táncolt lejtettek. Péter Mancika szép hatással énekel. Fajusz Dező, Estók József szintén sikerrel szólottak.

Móricz Zsigmond Hány óra Zeuzsi darabjában Péter Annuska és Seck János aratott sok tapsot, a Cigánytréfa-ban pedig Szakala János és az előbb már méltott szereplők közül Estók József és Seck János remekeltek.

A „Tündérlak Magyarhonban” a várakozást messze felülmúlta. A szereplők egytől-egyik kifogástalanul játszottak. Szabó Ilonka, Péter Annuska és Mancika, valamint Vészi Bözsike Kupi Juliska megérdemelt sikerrel, valóban tehetségük legjavát adták. A férfiszereplők közül Kábel József alakítása hivatásos színésznek is dícséretre válnék. A színpad sorrendjében Hóricz András, Miracs Géza és István, továbbá Angi Béni, Bajusz Dező, Bernáth Péter, Szakala János, valamint Tóth Lajos alakították sok rátermettséggel. Sok tapsot kaptak.

Az éjfélok végződő előadást tánc követte, mely a legnagyobb rendezés a legjobb kedvben tartott reggelig. A ref. egyházközség vezetése ezúton is köszönetet mond az oshawai magyarság lelkes pártfogásáért.

KARNAY K. ISTVAN

HIREK A WINDSORI EVANGÉLIKUS MAGYAR EGYZHÁZ KÖRÉBŐL

Közzli: Papp János László ev. lelkész

Január 8.-án tartotta az Evangélikus Nőegyesület évi rendes közgyűlését. A közgyűlés isztentisztelettel vette kezdetét, melynek keretében a lelkes elismerően emlékezett meg a Nőegyesület tagjainak munkásságáról. Beszédében azon óhaját adott kifejezést „Vajha az imádatban nyugodt és szívsugallta tevékenykedés, áhitat és szolgálathatóság, szent magabizallság és szent munkásság — ez valódi keresztény nőiség két jellemző alapvonása és megnyilatkozása — kifejezésre jutna a Nőegyesület tagjainak életében is. Ugymond az a legszebb eredmény, ha a keresztény nők életében gyönyörű összhangba olvad Mária és Márta, bensőség és szorgalmatoskodás áhitat és munkásság, az Ur beszédének hallgatása és az „Ur szolgálata.”

A közgyűlés keretében a régi tisztikar beadta lemondását és a közgyűlés tagjai az 1933-as esztendőre elnöknek: Nt. Papp János Lászlónét, jegyzőnek: Se-gyó Sándornét, pénztárosnak: Daróczy Pálnét és ellenőrnek: Dilit Gyulánét választották meg. Az új tisztikar ünnepélyes eskütétele a január 22-i isztentisztelet keretében ment végbe.

FELKÉRJÜK LAPUNK MUNKATÁRSAIT, HOGY CSAK A PÁPÍR EGYIK OLDALARA, LEHETŐLEG RITKASOROS GÉPIRASSAL IRJÁK CIKKEIKET.

FELHÍVÁS

PORCS Illés tornakápolnai illetőségű magyar állampolgár saját érdekében jelentkezéek a-lanti külképviseleti hatóságnál:

Magyar kir. Konzulátus
625 Royal Bank Bldg.
WINNIPEG, Man.

A „János Vitéz” élvezte Montreal

A Montreali Székely Kultur Egylet igen jól sikerült, táncal egybekötötté színelőadást rendezett az Auditorium nagytermében. A lelkes és tehetséges műkedvelő gárda nagy fába vágta fejszéjét, mikor Kacsó-Bakónyi „János Vitéz”-ét választotta előadásra. Amekkora feladat, ép oly nagy volt a kis csoport lelkesedése, kultúra-szeretete, elhatározása. A négyheti kemény munka meg is hozta az óhajtott eredményt: az egybegyűlt — az egész termet betöltő — közönség simán gördülő, jól rendezett előadásban gyönyörködhetett.

rályt. Dalát tetszéssel fogadta a közönség.

Barabás Ferenc kitünő udvari tudósának bizonyult, Sebe Dénes, Sütő László, Császár Ferenc, Bedő Ödön nagyban hozzájárultak az est sikeréhez. Imre János tökéletesen alakította a falu császe szerepét. Fodor Rózsi, Máté Ferencné, Miklós Vera, Molnár Marika és Breckner Cuci kecsesen lejtették a tündések táncát. Dallás huszárok voltak: Burszán Gábor, Nagy Domokos, Imre János, Marton István, Mihály Albert, Demeter Gyula, Szász István.

A darab megkezdése előtt Szász Domokos elnök jelent meg a függöny előtt s keresetlen de szívből jövő meleg szavakkal üdvözölte az egybegyűlt nagyszámú közönséget. Ecsetelte a sok nehézséget, mivel a gárdának meg kellett küzdeni a kért a jelenlevőket, fogadják szívesen az előadást.

Kukorica Jancsit, a hazaszere tettől áthatott juhászegynt Brecknerné Kádár Margit szemérsítette meg. Szépen esengő, meleg hangon szóltatta meg Kacsóh Pongrác örökségét dalait; a drámai jelenetek alatt magával ragadta hallgatóit, 15 ryelet csalt a szemekbe és lélekben elvitt az elhagyott hazába. Szinte elhittük neki, hogy „odahaza most virít a pipacs meg a szarkaláb...”

Iuska szerepében Csáki Erzsébet nyújtott kedves, megkapó alakítást. Bájos egyéniséggel kitünő partnernek bizonyult.

Mint gonosz mostoha, Szabó Lenke tett tanuságát színpadra termettségéről. Nagyszerűen kiaknázta a szerep-adta alkalmakat. Jelenetelt harsogó kacagás és zúgó taps jutalmazta.

Bagó trombitás — Szilágyi János — kellemes baritonját, ér zéssel előadott dalait hangos tetszéssel köszönte meg a közönség.

Máté Ferencné finom lényével szint, melegséget adott a királykisasszony szerepének. Kellemes hangon tolmácsolta s meglepően nehéz áriákat. Bájos, elragadó megjelenésű udvarhölgy volt Miklós Vera. Bedő Dénes kitünően adta a saját árnyékától is féls francia királyi.

Brecknerné Kádár Margitól, mint tehetséges Kukorica Jancsirtól már előbb megemlékezünk, most Brecknerné, a fáradhatatlan rendezőről kell pár szót szólnunk. Nem volt kis feladat rövid négy hét alatt bemutatni ezt a nehéz darabot. Ruhakról, diszletekről gondoskodni. Brecknerné kitünően megfelelt a reabizott feladatnak, a nézők simán gördülő, jó összjátéku előadásban gyönyörködhettek. A nehéz munkában kitünő segítőtársaknak bizonyultak a gárda összes tagjai, különösen Czinke János és Nagy Ferenc, akik nagy lelkesedéssel táncolták be a nehéz énekeket. A két apródtot Kuli Feri és Való Klári bájosan alakították. Andrassy A. mint kiváló sugóny-segítségére volt a darabnak.

Az előadást tánc követte, amelyhez a zenét a közimertven kitünő Kósa zenekara szolgáltatta.

A BRANTFORDI M.B.E. HÍVATALOS LAPJANAK ISMERTELE A „K.M.U.”-OT

A „Brantfordi Magyar Beteg Segélyező Egyesület”, melynek a Niagara-félsziget mindenesny nagyobb magyar lakta helyén jól szervezett osztálya szolgálja a munkás-társadalom érdekeit, legutóbbi közgyűlésén ismét a „KMU”-ot választotta hivatalos lapjának.

Ugyanezok a következőket emelte az egyesületnek élére a választó tagság: központi elnök Kirchlechner György, 118 Albion St. központi titkár Tóth István 69 Nort Park St. központi pénztáros Horváth Bálint 16 Duke St. Brantford, Ont.

A gyűlés során alapszabály változtatás nem volt, a gondnok ság 6 havi kampányt szavazott meg az utjonnan beálló tagok részére 1933 január 1-től január 30-ig 1 dollár beállási díj mellett

Ma a Kolozsvári-házaspár megelégedéssel tekinthet vissza fél-emberöltő munkásságának sikerére. Az elért eredmények között nem utolsó az a megbecsülés, melynek bizonyosságát szolgáltatták a gratuláló csoportok. A Ref. Egyház presbiteriuma január 5.-én tartott gyűlésén fejezte ki jókívánatait Kolozsvári Andrásnak, mint az egyházközség gondnokának. Az évforduló előestéjén és napján a bizalmasabb barátok kisebb-nagyobb csoportja egymás után kopogtatott be a Kolozsvári-ház ajtaján. Össze-ösz szecsécsendült a köszönő pohár is az újabb harminc év reményteljes jó kívánására. A Magyar Nőszövetség tagjai pedig január 12.-én lejték meg üdvözlőükkel a jubiláló házaspárt. Az emléktárgyak és virágcsokrok egy más után szaporodtak, mígnem diványra, székre, asztalra, székényre került valami ami mind csak arra emlékeztet: ez a hosszú idő, hogy eltel, pedig úgy tűnik, mintha csak most történt volna!

A sok emléktárgy közt talán legértékesebb egy négyoldalas levél, melyet tul a tengeren, a Bihar-havasok alján írt Kolozsvári Andrásné hetven éven felül írására. Az írásról ítéve, azon se látszik a hosszú idő hatása s a hangjában ott cseng az anyai szív soha el nem muló szeretete. Istenfélő tanácsokban zendül fel minden sorában az anyai jóra-intés és lelkes ragaszkodás, mint amikor még a levél írója is, mint ifjú asszony öleiben hordozta Evi leánykáját, vagy utnak bocsátotta az isme-

TORONTO, Ont.

Lezajlottak a motor kiállítá-sok Torontóban. A kiállítási csarnokban ezer és ezer nézője akadt a gyönyörű kocsiknak, amelyeket a motor-vállalatok az 1933-ik évre gyártottak. A gyönyörű autómobilok láttára bizonyára nem egy-két honfitársunknak jutott eszébe az régi magyar nóta: „Nézek, nézek, de hiába nézek. Nem való vagy te szegény legénynek...”

Különösen az oshawai General Motors és a Windsor melletti Chrysler autómobilgyárak nagyvont kitétek magukért az idei kocsi újítások terén.

A torontói Magyar Katolikus kör nemrég tartotta meg tisztújító évi közgyűlését, amelyen a következő tisztikart választotta meg az 1933-ik évre: Elnök: Dr. Leskó István, alelnök Jagi-cza Balázs, titkár Korönyi István, pénztárnok Hartman Ferenc, jegyző Kalina Antal, ellenőrök Hídeg Ferenc, Horváth János és Nyemecz János.

Műkedvelő-direktornak ismét Victoris L. Győzöt választották meg. A Katolikus Kör minden hó első vasárnapján tartja havi gyűlését délután 2 órakor saját helyiségében, mely alkalommal új tagokat is felvesznek. Erdeklődők levélben is irhatnak a titkár címére 4 Grange Road-i körhelyiségbe.

Izzák Gyula

Segély a Gyakorlatban

Midőn az egész világ kereskedelme szervezeten — s ezzel együtt a mezőgazdaság is — kétségtelenül látszik egy gyakorlati alapon álló gazda-szervezet szükségessége. A társadalom kiutját jelöl meg a válságból az a mezőgazdasági szervezkedés, mely szövetkezeti alapon nyugszik.

Nyugatkanada folyton fejlődő szövetkezeti tudatosan dolgoznak a mezőgazdálkodás biztosabb alapokra való helyezésében. A saskatchewanai gabonatermelők által nagy lelkesedéssel fogadott határozott előterjesztések szintén ezt a célt szolgálják.

A szövetkezeti mozgalom segítőkét nyújt a gyakorlati életben a mezőgazdálkodás. Elsősorú érdeke, hogy a termelő viszonyain javítson, hiszen éppen azért tömörültek zászlaja alá a farmerek ezrei, hogy közös javukat elősegítsék.

Saskatchewan Co-operative Wheat Producers Limited

Head Office: REGINA, Sask

A NAGY MAGYAR KIRÁLYI OSZTÁLYSORSJÁTEK BUDAPEST

Minden második sorsjegy nyer! — Sorsjegy nélküli nincs nyeremény!

Az állam legzigoribb ellenőrzése alatt!

42.000 nyeremény cca. 8.000.000 arany Pengő \$1.700.000 kerül, egy sorsjáték alatt készpénzben kifizetésre.

Egyetlen sorsjeggyel szerencsés esetben nyerhet készpénzben arany Pengő 500.000 — vagyis \$100.000

vagy a következő nyeremények egyike: arany Pengő 300.000, 200.000, 100.000, 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, több 20.000, 15.000, 10.000, 5.000, 4.000 stb. stb.

Ebből is látható, hogy milyen nagy nyerő esélyekben is nyereményekben bővelkedik a magyar osztálysorsjáték és ép ezért oly kedvelve az egész világon.

A következő osztálysorsjáték koratavasszal kezdődik. Az 5 osztály alatt (24 húzást nap van) a nyeremények osztályról-osztályra emelkednek.

Befizetésnél természetesen Pengőt is elfogadok, hogy megkönnyítsem a játékban való részvételt.

A nyeremény külföldre való kifizetése a Magyar Nemzeti Bank engedélyével eszközölhető.

Rendeljen még ma az alanti rendelől levél kísétségével!

H. SZIRMAI
VI. Teréz körút 19.
BUDAPEST, HUNGARY.

Senki sem mondhatja magáról, hogy nincs szerencséje, míg azt nem próbálja!

Itt levágandó! Itt levágandó!

RENDELŐ LEVÉL.

SZIRMAI HENRIK urnak
BUDAPEST VI. Teréz körút 19.
Hungary, Europe.

Sziveskedjék címre a 20. magy. kir. Osztálysorsjáték I. osztályra szerencseszámaim közli!

.....db. egész sorsjegyet \$ 5 — \$.....

....." fél sorsjegyet \$ 2.50 — \$.....

Összesen: \$

mely összeget mellékeltem. ajánlott levélben küldöm, bank csekken (Draft) bank után átutaltam. (Bankátutalásnál kérem a bankot utasítani, hogy kifizetésnél az ön nevét közölje.)

Kérem a sorsjeggyel együtt a hivatalos tervet, huzás után pedig a hivatalos nyereményjegyeket megküldeni. Nyereményjogosultságom megővése végett pedig sziveskedjék a beküldött összeget egyidejűleg elismerni.

Hazafias üdvözléttel

(Sziveskedjék címét pontosan és olvashatóan megírni!)

BREMEN EUROPA

A világ legyorsabb hajói 7 nap alatt New Yorkból MAGYARORSZÁGBA

Külföldi gőzvonat indul a bremerhaveni kikötőből, mely a legkényelmesebb utazást biztosítja Budapestig. Felfüggesztést ad a helyi úgnyök vagy 64 Main St. WINNIPEG.

NORTH GERMAN LOYD

MINKEL TÖBB AZ ELŐFIZETŐ, ANNÁL TÖBB AZ OLVASNI-VALÓ — JÖJÖN ÖN IS SEGÍTSÉGÜNKRE!

TELEPITEST A DEPOR TÁLAS HELYETT

Munkás

JÓL FIZETETT MUNKÁT RELIEF HELYETT — OT NAPOS MUNKAMÉRETET, HÉT ÓRÁS MUNKANAPOT A KIHASZNÁLÁS BONTÉSEST — MUNKÁS-KÉPVISELSÉKET OTTAWASAI

ELLENÉRTÉK Bennett miniszterelnök munkanélküli-biztosítási törvény-tervezetét a keleti tartományok képviselői a múlt csütörtökön lezárult ottawai tartományközi konferencián. A nyugatkanadai tartományok miniszterelnökei egyhangúlag követelték a munkanélküli biztosítás országos bevezetését, Ontario, de különösen Quebec képviselői azonban kerestek megtagadást Ottawától a teljes hatalmu intézkedés jogát ezen a téren. A keleti teugermelléki tartományok ingadozó álláspontja következtében azután ez a munkaság szempontjából égető fontosságú kérdés ismét mel lékvágányra terelődött.

BRANDON manitobai város 6,684 embernek adott munkát az elmúlt esztendő folyamán, mint azt most kimutatták. Ezek legtöbbje ugyan farmon kapott alkalmazást, de az iparosok zöme hónapokon át nyugodtan megélhetett az elmegőgyintézet új építkezései során jutott keresetből.

TILTAKOZNAK a vasutasok az ottawai parlament felsőlőházának, az ugynevezett szenátusnak azon álláspontja ellen, hogy az állami vasutak üzemét az eddiginél is jobban összevonják, miután így 40 ezer munka nélkülivel szaporítanák a nincstelenek számát. Ugyancsak követelik a vasuti munkások, hogy szállítsa le a kormány az államvasuti kölcsönök kamatját, amely felül az egész intézmény forgalmát és tönkreteszi a vasutasok megélhetését.

ORSZÁGSZERTE külfötteket menesztettek a tartományok vezető államférfiához a munkanélküliek január 17-én Heti öt dolláros szepbenz, ingyenes fűtés, világítás, mindenféle adófizetés alóli felmentés, a politikai foglyok szabadonbocsátása szerepelt többek között az előterjesztésekben. Bennett miniszterelnök is fogadta a "National Unemployed" szervezet küldöttségét s kijelentette, hogy csakis olyan munkanélküli biztosítást fog javasolni a parlamentben, melyhez nemcsak az állam, hanem a munkaadók és munkások is hozzájárulnak s ezáltal kevesebb viszály várható a közpénzrel való gazdálkodás terén.

HAMUVA égetett csontjait szóratta ki a vasuti fővona-

WINNIPEG, Man.

A "Te csak pipáld Ladányi" című 3 felvonásos népszínművet szándékozik előadni a "Protestáns Nőegylet" április 16-án, vasárnap, nagyszabású tánemu latsággal kapcsolatban.

A "Szt. István Kir. R. K. Előadó Magyar Betegsegélyző Egylet" múlt vasárnap megtartott tisztújító közgyűlésén az egyet bizalma a következőket választotta meg: elnök Tóth Márton, alelnök Hanz János, jegyző-titkár Reichardt Károly, pénztáros Kálcsics József, ellenőrök Koszógovits József és Zsolnai János, beteglátogatók Mayer Miklós és Lovász István, bizott-

A MI LAPUNK AZ ÉLNI- AKARÓ TÖREKVESEK BATOR SZÓSZÓLÓJA, MELY MINDENKOR MEGVÉDI AZ IDEGENBE SZAKADT HONFITARSAINK ÉRDEKEIT

Ujság

A MUNKANÉLKÜLI BAL ESETI S ÖREGKORI BIZTOSÍTÁS ORSZÁGOS KITERJESZTÉSEST — A KÖZÖZEMEK SZÖVETKEZETEKÉ ALAKÍTÁSAST — AZ ÜZSORA KIIRTASÁST

Ion egy Smith nevű amerikai mozdonyvezető, aki egy negyed századot töltött a Pennsylvania vasúttársaság mozdonyain. Fűtőjét és egyben legjobb barátját kérte fel halálos ágyán arra, hogy utolsó kívánságának eleget tegyen s a robogó gyorsvonalon mozdonyról "temesse el".

ELVETÉTKÉ a reliefet azon munkanélküliektől, akik megszöktek a Prince Albert melletti National Park táborából. A 558 főnyi létszámból eddig tizenhatan hagyták el éjnek idején a táborát, abban a reményben, hogy a városban ugyanolyan el látást élvezhetnek majd, csak-hogy munka nélkül.

KÉT agítatórt tartóztatott le a rendőrség Torontóban a kanadai büntetőtörvénykönyv sokat vitatott 98-ik cikkelye értelmében, azon vád alapján ugyanis, hogy törvényellenes testületnek tagjai és erőszakos módon akarják megdőnteni a kanadai államrendet. Eredetileg negyven embert, nagyrészt ukránokat fogtak el egy titkos gyűlés során, de végül csak Baker és Beatty nevű angol agítátorok, mint felbujtók ellen indítottak büntelmi eljárást.

HÁROM állam, Kanada, Franciaország s Lengyelország munkaadói ellenzik a 40 óras munkahét bevezetését a genfi nemzeti munkanélküli konferencián. Magyarország viszont Olaszországgal, Németországgal és több más európai állammal karöltve még az iparcikkek előállításának megdrágulása ellenére is minden befolyásával támogatja az olyan terveket, melyek csökkentenék a munkanélkülséget; addig komolyan úgy sem lehet lefegyverzésről beszélni, míg a győztes államokban más megélhetési forrás híjján szívesen állnak katonasorba a munkanélküliek tömegei.

3,000 FAVÁGÓ részére ad munkát az az új szerződés, amivel a két nagy vasúttársaság megörvendeztette az ontariói Thunder Bay erdővidék munkanélküleit. A Canadian National és a Canadian Pacific összesen 8,0 ezer talpát rendelt a Fort William, Port Arthur központú működő fátalepektől, ez által biztosítván a legtöbb környékbeli munkanélküli téli megélhetését.

FOGLALÁS HELYETT AZ ADÓSSÁGRENDÉZÉS TÖRVÉNYES VEDELMEST

A TERMÉNYÁRAK KÖLTSÉGESEN FELŐL EMELÉSEST — A KÖZIGAZGATÁS EGYSZERŐSÍTÉSEST, AZ

ADÓTERHEK CSÖKKENTÉSEST — AZ IPARI CIKKEK S A VASUTI FUVAR DJAK LESZÁLLÍTÁSÁST!

Farmer Tudósító

HÉTMILLIÓ dollár értékben vásárolna kanadai élomarhát a szovjet, ha Ottawa helybenhagyja az adás-vétel szerződést, jelentette ki az orosz kereskedelmi érdekeltségeket képviselő Serkau winnipeg ügyvéd. Mint egy százezer fő marháról lenne szó, melynek csupán egy harmada lenne tejlő, míg a többi főleg hússal, amennyiben Oroszországnak elsősorban is a lakosság élelmezése okoz gondot s csak azután gondolhat a jövőre. A jelek szerint Albertában részben Saskatchewanban vásárolnák össze az oroszok a husmarha zömét, míg a fejősteheket nagy részét Quebec és Ontario farmerreitől szereznék be.

A UNITED FARMERS of Alberta majdnem egyhangúlag csatlakozott a Co-operative Commonwealth Federation szer vezetéhez, mely előreláthatólag hatalmas harmadik párttá fejlődik s komoly versenytársá lesz nemcsak a konzervatívoknak, hanem a liberálisoknak a legközelebbi választáskor. Az UFA egyuttal táviratlag kérte Bennett miniszterelnököt, hogy minél sürgősebben intézkedjen a gazda-adósságok leszállításá érdekében.

BRIT "FARMER"-beváندorlókat akarnak újabban telepíteni Saskatchewan északi vidékein, miután azt tartják, hogy a 160 vagy 320 akernyi területen gazdálkodó észak-saskatchewan-i gazda veheti fel a gazdasági válsággal a küzdelmet a legjobb eséllyel. Nem kevesebbet, mint egymillió angol munkanélküli elhelyezéséről tárgyalnak Ottawában. Az észak-saskatchewan-i újonnan benépesült telepek lakói egyrészt előnyös nyelk tartják az adófizetésben segédkezet nyújtó új bevándorlók betelepítését, viszont már előre tiltakoznak az ellen, hogy a munkától teljesen elszokott, gazdálkodáshoz nem értő angolokkal terheljék meg őket.

A BUZAÁRAK mérsékelt emelkedése tovább tart, annak ellenére, hogy az argentinai termés 150 ezer tonnával többnek ígérkezik a tavalyinál. A közép- s Egyesült Államokban vi-

szont nem valami jó az őszi termés-terméskülütása, Oroszországból pedig egyenesen katasztrófa-állás hírek érkeztek. Allítólag a Saskatchewan Wheat Pool 20 millió bushel buza eladása iránt folytat nagy titokban tárgyalásokat a szovjettel, hogy ezáltal az új termésig ellássa Oroszországot a szükséges kenyérmaggal.

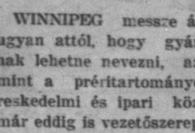
"EGY DOLLÁRT bevett akerenként" — ez a jelszó, melynek szemelődést tartásával a saskatooni egyetem új tervet dolgozott ki a farmertársadalm fellegítésére. Az újfajta "bónusz" végeredményben a fogyasztó zsebéből kerülne ki, amennyiben a malmokat minden egyes bushel belföldön fogyasztandó buza után kb. 75 centtel megadóztatnák, ami két centes emelkedést jelenthet minden font kenyér után. Ugyazint ten a termények fontja után egy-két centes segélyt nyújtanának a terv szerint a tejesgazdáknak, a sertés-árakat pedig állami támogatással 5-6 dollárra emelnék.

60 MILLIÓ aker áll művelés alatt a három prérirtartomány területén, mint azt az 1931-es népszámlálás adatai alapján megállapították. Ennek az óriási területnek több mint fele, 33 és félmillió aker Saskatchewan területén fekszik, Albertában 18 Manitolában pedig 8 és félmillió aker áll művelés alatt. Az is kiderült, hogy Kanada lakossága átlagosan 45-50 millió bushel prérin termelt búzát használ fel évente kenyér gyanánt.

NEW-ZEELANDI vaj kisért ismét a tejtermék-piacon, amennyiben 4,500 láda érkezésért várják január utolsó napjára Vancouverben. Egyelőre nem estek a vaj-árak, noha általános idegességet keltett a tejtermelők körében ez az újabb szállítmány. A közelmúltban 8,000 láda new-zeelandi vaj érkezett Montrealba és nagyrészt ennek tudják be, hogy a kanadai előállítású vaj csak a közvetlen helyi piacokon tudják értékesíteni s ezzel magyarázható a vaj értékének katasztró fálisan alacsony volta.

Man.

Manitoba Tyndall kőszége mellett terneik ki a legtöbbet egész Kanadában

WINNIPEG messze áll még ugyan attól, hogy gyárvárosnak lehetne nevezni, azonban mint a prérirtartományok kereskedelmi és ipari központja már eddig is vezető szerepet játszott Nyugatkanada fejlődésében. Legutóbban több nagy amerikai vállalat érdeklődött a nyugatkanadai üzleti lehetőségek iránt és előreláthatólag újabb gyárak megnyitása várható — a válság következtében lezárt telepek épületeiben.

THE PAS városától alig 45 mérföldnyire lezuhan egy északra délre repülő egyfedélű gép a borzalmas szélviharban. Spence pilóta, aki már sok emberéletet mentett meg a kegyetlen északon, azonnali halálát lelta, négy utasa pedig súlyos sérülést szenvedett. Az életben maradtok egy Whiteway nevű letartóztatottnak köszönhetik megmenekülésüket; a fiatal Whiteway nyerte vissza legelőször eszméletét és még az öt repülőgépen "bekísérő" csendőrt is a legnagyobb szeretettel részesítette első segélyben.

Sask.

Saskatchewan 251 ezer négyzetmérföld területének negyedrészét ordó borítja: 80 e.

HALLONQUIST telepen a lehető legtökéletesebb felszerelés mel tőrtek be a prérin újabbán mind gyakrabban garázdálkodó banditák az egyik üzletbe s 900 dollár értékű készpénzt emeltek el a nitro-glicerinnel felrobbanított páncélszekrényből. Szombat éjjel lévén, a későn nyugovóra tért falusiak nem vették észre a vakmerő rablást s csak hétfőre derült ki, hogy az elvátoroknak a község egyetlen kasszájában őrzött vagyonra elűnt. Az egyik gyanúsítottat a magyarlakta Brooks állomásán fogták el a tett színhelyétől messze eső Albertában.

Alta.

Alberta hegyoldalain több mint félmillió juh legel: a legtöbb az összes tartományok közül

3,635 HOMESTEAD talált gazdára 1932 folyamán az egész

tartomány területén. Ezek közül csak 2,591 férfi yett ki kormány-földet, míg a vállalkozók többi része, számszerint 1,044 nő volt. Még november folyamán is meglehetősen élénk volt a kormány-földet iránti kereslet, amennyiben több mint háromezrizeen foglaltak le maguknak egy-egy 160 akeres területet; decemberben azután ennek felére csappant a jelentkezők száma.

B. C.

British Columbia látja el az országot ásványi és halászati műtrágyával.

16 MÉRFÖLDET gyalogolt egy elszánt bányász-asszony a Cariboo kerületben. A mély hóban elakadt autómobilja és miután cipője törte a lábát, harisnyában tette meg az utat több bányászal együtt. A téli viszonyaitól bátran szembenéző csapat 36 óráig élen-szomen vándorolt, míg végre Queenen emberlaktá helyre érkezett.

A SZALMON-halászat értéke 1932-ben egymillió dollárral emelkedett ugyan az 1931-es foggással szemben, azonban mégis csak felét tette ki az 1925-1930 évek közötti évi átlagnak. Akkor ugyanis 12 millió dollár körül mozgott a szalmon-halászat jövedelme, míg az elmúlt évben hat és félmillió volt az összbevétel.

"Koldustarisznyások" — előre

Folytatás az 1-80 oldalról
díg közkedvelt tagja az ottani nagyszámú magyar társadalomnak, ki a White Lajos iparművész ügybuzgóságának eredményeként bemutatott izosó magyar népszínművek rendezésére terén is elévülhetetlen érdemeket szerzett. Azt azonban már kevesen tudják, hogy mint a megszállott Erdélyország egy tehetséges szülőtte, Hoeniges Dezső megbecsült tagja az Erdélyi Helikon írói gárdájának is és a kanadai bevándorlók életviszonyait taglaló regénye általános érdeklődésre számíthat.

"Kanadai koldustarisznyások" címen már lapunk január 12-iki számában bemutatott Hoeniges regényének első, az óhazai Köröslőkön lejtázdó fejezetét. Jelen számunkban ott folytatjuk a regényt, ahol ezelőtt két héttel elhagytuk... Köröslők nagy izgalommal tárgyalja az "Amerika"-t járt Ferdinánd Andrást volt béreslegény hazaérkezését. Annál is inkább, mert az ő esetében valóra

Kanadai DOLLÁRJÁT GYORSAN, BIZTOSAN ÉS A LEGMAGASABB ÁRFOLYAMON KÜLDI AZ ÓHAZÁBA GEORGE SZABÓ 302 McIntyre Bldg 416 Main Street WINNIPEG, Man. Hajójezek, Bevándorlási engedélyek, Farm-, Kert- és Baromfigazdaságok

vált mindaz, ami eddig csak mesének bizonyult: Ferdinánd valóban dollárral megrakodva érkezett. A jószámbul gondolkodó a fehérnép ösztönlésére óvatosan figyelik az eseményeket és nem dőlnek be mindenféle híresztelésnek... De hogy mi történik ezután, azt már lapunk 7-ik oldalán találja meg az olvasó. Azt is előre elárulhatjuk, hogy nemcsak a köröslői nincstelenek, hanem még a tehetősebb regényalakok is hamarosan megindulnak Kanada felé, hogy a való életből vett tanulságos viszontagságokkal teletöltött történet keretében szórakostassák a "Kanadai Magyar Ujság" olvasóközönségét.

MAGYARORSZÁG KORMÁNYZÓJA ZASZLÓT AJANDEKÖZÖTT A WINDSORI EVANGÉLIKUSOKNAK

Papp János László windsori ev. lelkes Budapesteni való tar tókodása alatt kérvényben kérte Horthy Miklós kormányzót, hogy ajándékozza meg a windsori evangélikus egyházat egy magyar nemzeti zászlóval. Vitéz Somkuthy József tábornoktól, a kormányzó Katonai Irodájának főnökétől a napokban jött meg az értesítés a lelkes hívatálhoz, hogy Horthy kormányzó méltányolta a kérést s a gyűlekezethez egy fehér seelyem zászlót ajándékozott. A művészi kivitelű lobogó egyik oldalára a magyar címer van ráhímezve, míg a másik oldalon a következő jelmondat arany betűk csillognak: "Hiszek Magyarország Feltámadásában". A zászlóhoz tartozik még egy zöld színű szalag is, melyen az a felírás olvasható: "Mindent a Hazáért". Az óhaza kormányzójától kapott magyar nemzeti zászlót és az ev. egyházközség birtokában lévő angol zászlót a jubileumi ünnepély után néhány héttel ünnepélyes keretek között fogják felavatni.

Atlanti Óceántól Csendes Tengerig Ont. Ontario farmjain 4 millió a hizóállatok s 1 és 1/4 millió a tehének száma.

RED LAKE, az aranyleletéről híres északontariói vidék egyik távának teljesen elhagyott szigetén friss sirhantot találtak a rettenetes hóviharban eltévedt indiánok. Minakiből csendőrajárt küldtek ki a sirhant titkának kinyomozására, miután nem lehetett, hogy bűnügyről van szó.

BRANTFORD városának egyik iskolájában az egyik tanulója trachoma nevű ragályos szembetegséget állapított meg az orvosok. Kiderült, hogy a 11 éves iskolásfiú örmény származású, már négy éve hord

MILLIÓK ÉLJENZIK! Eredeti ZAMAT Mindég FRISS "Tíz millió köszönet!" — mondják Kanada háziasszonyai, "még ma is több a kávé íze: minden csészében!" Zamat — ez az, ami a Maxwell House kávé a déli vidékeken híressé tette. Zamat — ez az, amiért ma Kanadában is legnépszerűbb a Maxwell House kávé. Kellemes, gyenge, izletes — élvezetes minden cséppje. És milyen tökéletesen raktározzuk el azt az izt! Vita-Fresh védjeggyű csomagolási eljárásunk minden egyes levegő- részecskéjét eltávolít a bádódobozból s így mindenki be láthatja, hogy kizárólag Maxwell House kávé tarthatja meg eredeti zamátját. Kanadában pörköljük és csomagoljuk! MAXWELL HOUSE Coffee

Kanada Magyar Újság

Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
375 Hargrave St. WINNIPEG, Man. Canada. Telefon: 23747.
Szerkesztő: BACSKAI P. BÉLA Editor
Nagyobb hirdetések árait kivételre azonnali kérelmre a kiadóval.
Rates on advertisement contracts furnished on request.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Kanadában 1 évre \$2.00, Félévre \$1.00 Külföld \$3.00
Subscription in Canada 1 year \$2.00 half year \$1.00
To foreign countries 1 year \$3.00

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Hírom-
morfi kérésre \$1.25. Kibővíje be Money
Árterem vagy blyegben a későbbi
hirdetésért.

OLVASÓINK FIGYELMESEI! Apró-
hirdetéseink között megtörténik, hogy
két vagy több hirdetés címe azonos.
Kérjük tehát olvasóinkat a feltűntet-
tett nevekre nagyon vigyázzanak,
mert a hirdető csak a saját nevükre
érkezett rendeléseikért vállalhatna
felelősséget.

KÜLDJÖN BE \$1.00-t és mi annak el-
lenében bérmentve küldünk Önnek 3
tucat importált Modiano Club ciga-
rettapaszt. Vagy \$1.00-ért bérmen-
tve küldünk egy font különleges
finomra vágott cigarettadobányt, a
vagy durvára vágott pipardobányt.
Továbbá \$1-ért bérmentve küldünk 3
font különleges minőségű kevert
nyers leveles dohányt. CALGARY
TOBACCO CO 434-8th Ave. East
CALGARY, Alta.

KERESEM hortobágyi születésű B.
Miles Kiara rokonomat és ké-
rem őt, ha indul az óházába, két hét-
tel előbb tudassa velem hányadikán
indul. A vonaton kérdezze hol kell át-
szállni. Irja meg címét azonnal, mert
fontos dolgot akarok közölni vele.
Kérem azokat, akik tudnak rokonom-
ról, közöljék vele a fenyegetés, ő pedig
írjon azonnal erre a címre: N. Lo-
soncz Elemér Box: 50 Lestock, Sask
3-5

LEVELES narancssárga, kimondot-
tan szép és jó cigarettadobány
már kapható, 3 fontos minta csomag
\$1.00 hozza ingyen 5 könyv óhazai
Modiano "CLUB" cigarettapapír. PI-
PA-dobányok csak jobbak 15
fontos csomagként Ontarióba \$1.55
Quebec és Manitobába \$1.75, Saskat-
chewanba \$2.15, Albertába \$2.35.
Jos. Horváth Amherstburg, Ont. 1-7

CAPE BRETON acélüzemel-
nek harminc évvel ezelőtti vi-
rágása alatt létesítették az
"Advocate" című hetilapot, a-
mely az évek során nemcsak na-
pilappá alakult, hanem Sydney
városába költözve, élénk szere-
pet töltött be Nova Scotia saj-
tótörtelmének újabb fejezeté-
ben. A múlt hét folyamán még a
"Sydney Record" című napil-
apot is megváltotta az utóbbi
időben "Post" néven ismert új-
ság s így a tartomány egyik leg-
nagyobb lapvállalatává lépett
elő.

Dr. W. CHASNEY
M.D., C.M., L.M.C.C.
ORVOS ÉS SEBÉSZ
a kanadai Orvosi Tanács tagja,
montreali és winniegi kórhá-
zak volt szakorvosa
666 Main Street
WINNIPEG, MAN.
Telefon: 21133
Beszél németül és szlovákul!

Dr. S. S. PEIKOFF
ORVOS ÉS SEBÉSZ
RÖNGTÉN GÉP
311 McIntyre Block
WINNIPEG, MAN.
Rendelési telefon: 95817
Lakás telefon: 54449
Magyarul beszélnek

G. Maurice Geley
ÜGYVÉD, KÖZJEGYZŐ stb.
Szerződések, törvényes okiratok
Polgárosítás, hagyatékok az
Óházában is, mindennemű pörök
és munkásbiztosítási ügyek
416 McIntyre Block
WINNIPEG, MAN.
Telefon: 96646
Magyarul beszélnek.

Minden Házban Nélkülözhetetlen az
OLD COUNTRY DIANA
SÓSORSZESZ
MINDEN TESTI FAJALMAT ENY-
HÍT — AZ EGÉSZ-
SEGET MEGŐVÍZI —
A SZERVEZETET FELFRISZITI
Minden Magyar Or-
szágon és Gyógyász-
terekben kapható egész
Kanadában
Nagy Üveg 1 dollár
Közép Üveg 60 cent
RENDELJE MEG
POSTÁN
Küldje be az árát levélben és a
pontos címét — TELJESEN
KÖLTSEGMENTESEN küldjük
postán. (Rendelhető utánvétellel is.
15 cent postabélyeg beklüszése
mellett.)
Írjon erre a címre:
ELGIN CHEMICAL CO.
693 Markham St. TORONTO, Ont.
VIZONTLEADÓKAT ÉS ÜGNÖ-
KÖKET keresünk Kanada minden
magyarlakta helyén. — Értel-
dők küldjék be a címüket részletes
felvilágosításért és árjegyzékért.

ELADÓ FARMOK. Farmra magya-
rok, amíg olcsón lehet venni. Ba-
romfi és kertészre alkalmas 10 hold
36 jövedelmet hoz Fort Frances nyar-
aló-város mellett, ahol a turisták
százezer fordulnak meg nyári időben.
Néhány felszerelt farm is van. Vala-
mennyi készpénz szükséges a vétel-
hez. Állami földet \$25.00 160 holdan-
ként. Megterem minden, mint az ó-
házában. Jöjjön el vagy írjon az a
lábbi címre: John Demeter, BOX 75
Stratton, Ont. 3-10

32 ÉVES nőien ember házasság cél-
jából 28-32 éves leány vagy fiatal
övegy ismeretséget keres. Egy
gyermek nem határoz. Csak fénykép,
pel ellátott levelekre válaszolok. Far-
mer nők előnyben részesülnek. Cim:
N.B. BOX: 392 Fort Erie North, Ont
3-5

MUTASSA MEG ALLANDÓAN
ANGOL CIKKEINKET
ISMERŐSEINEK

PEOPLE'S STORES
TEA ÉS KAVÉ ÁRUHAZ
Eladás nagyban és kicsinyben
294 QUEEN ST. W.
Telefon: ELGIN 7832
2942 DUNDAS ST. W.
Telefon: JUNCTION 2926
1282 BLOOR ST. W.
Telefon: KENNEDY 4918 W.
TORONTO, Ont

FELESÉGE, CSALÁDJÁ VAGY MENYASSZONYA
meg fognak örülni, ha megírja nekik, hogy a
THE CANADIAN PACIFIC STEAMSHIP LINE
rétől hozhatja ki őket Kanadába. Kiszemlékünk BE-
UTAZÁSI ENGEDÉLYEK VAGY UTLEVELEK beszerzésé-
néi. — A hajójegy-árakat illetően, valamint felvilágo-
sításért írjon Magyarul a következő címek valamelyikére:
R. W. GREENE, 106 A. CPR. Bldg., EDMONTON, ALTA.
G. R. SWALLWELL, D. I. LALQW. CPR Bldg SASKATOON Sask.
W. C. C A S E Y, Steamship General Passenger Agent,
372 Main St. — WINNIPEG, MAN.

KONZULI KERESTETÉS

Az alant felsoroltak, vagy
akik nevezettek felül felvilágo-
sítást tudnának adni felkérte-
nek, hogy személyesen vagy í-
rásban jelentkezzenek a chica-
goi m. kir. konzulátusnál
(Royal Hungarian Consulate)
Suite 1906—201 North Wells St
Chicago, Illinois.

Heuberger András, 4907 A-
vers Ave. Chicago, Ill. Norman
Edward (volt Nemecek Edl, Bu-
dapest, Ill. Szabó János (Sajó-
vamos) Gary, Ind. Smetanáné
szül. Bielek Mária (Zsolnar)
Chicago, Ill. Lackó István 3921
First St. Indiana Harbor, Ind.
Müller Károly (Budapest) Chi-
cago, Ill. Dékány Mihály (Hód-
mezővásárhely) Chicago, Ill. E-
der József (Porróapáti) St.
Louis, Mo. 4-6

PENZET küldje iródnak utján az Óházába; olcsó árunk, gyors, pontos,
és megbízhatóságunk folytán meg lesz elégedve — Kérjen
pénzküldő ívet. —
NAGY KEPESE fali naptárunkat minden pénzküldőnek megküldjük. —
FARMJAINKAT igen ajánljuk, s ha komoly szándéka van farmot ven-
ni, úgy írjon iródnaknak. — Eladó farmjaink bármely nagy-
ságban és Ontario bármely részén vannak.

Dr. S. E. JÁNOSSY & CO.
489 1/2 QUEEN ST. WEST TORONTO, Ontario

Magyar Gyógyszertár Montrealban
Tulajdonos: A. ROSEN
Raktáron tart bel- és külföldi különleges gyógyszereket. Il-
latszerekben nagy választék. Gyógyszereket telefonhívásra
házhöz szállítunk. A t. montreali magyar közönség rendel-
kezésére áll magyarul beszélő alkalmazottunk:
Mr. D. HOENIGES
Telefon: Plateau 4751 3850 St. Lawrence Blvd.

HA ÓHAZAI PÉNZKÜLDÉSÉT

gyorsan, biztosan és olcsón akarja elintézni, forduljon bizalom-
mal Kanada legnagyobb és legismertebb pénzküldő irodájához,
amely már számos éve szolgálja honfitársaink érdekét, amit
megelégedett ügyfeleink nagy tábora is bizonyít

ARANYPENGŐBEN, DINÁRBAN, LEIBEN, CSEH KORONÁBAN VAGY OSZTRAK
SCHILLINGBEN, JOBB ÁRFOLYAMOT KAP NÁLUNK, MINT BARMELY MÁS BANK-
NAL, PÉNZKÜLDŐ IRODÁNÁL VAGY HAJÓSTARSASÁGNÁL EGÉSZ
KANADÁBAN VAGY AMERIKÁBAN

KÁBELDIJ CSAK 25 CENT

MINDEN KÜLDÉS RÖL A CIMZETT SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT NYUG-
TÁT KAP — AZONKIVÜL MINDEN KÜLDÖNK RÉSZTVEVŐ AZ ÉVENTE KÉTSZER
MEGTARTOTT NAGY HUZASON, AHOL ÉRTÉKES KÉSZPÉNZDIJAKAT NYERHET

**HA CSALÁDJÁT VAGY MENYASSZONYÁT AKARJA KIHUZATNI,
MI RÖVIDSEN MEGSZEREZZÜK A BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYT
ÉS A HAJÓJEGYET KEDVEZŐ RÉSZLETFIZETESRE IS ADJUK**

Közjegyzői okiratok, óhazai bélyegek, óhazai árucikkek — Kérjen még ma legújabb
pénzküldő iverkéből és győződjék meg személyesen, hogy nálunk jobb szolgáltatást és
olcsóbb árakat tud elérni, mint bármely más irodánál, banknál vagy hajóstársaságnál

ALEX. A. KELEN LIMITED
1456 City Hall Ave. MONTREAL, Que.

KANADAI KOLDUSTARISZNYÁSOK

csak talált tenni valót a kertben és amikor Nyuzó szomszéd el-
léptetett, csak kipakolja ám az Örsze a magáét:
— Kend is jobb lesz, ha estére fát vág, minthogy koc-
máznai járjon.
— Ki megyen a kocsmába, — rá Pál.
— Csak ne tagadja kend, hiszen most beszéltek össze
Nyuzó szomszédal, hogy oda mennek. Csak ne tagadja kend.
— Hát hiszen nem tagadom, hogy Nyuzó szomszéd in-
vitált, de nem menek.
— Ezt is csak most mondja, oszt ha este lesz csak szedi a
kalapját és megyen. Ismerem én már kendet!
Ugy is lett. Estére sok asszony várhatta haza az urat
vacsorával: az mind ott ült az Iczig kocsmájában és szájátva
lesték az amerikai Ferditő András beszélgetéseit.
Iczig kocsmájában nem volt már hely. Minden asztal kör-
rös-körül telve volt, de még a söntésnek nektámazkodva is
állt jó egynéhány kíváncsi s a sok népség mind azt akarta tud-
ni, hogy hogyan lett Ferditő béréslegényből ilyen nagy ur.
Az egyik nagy asztalnál a szokásos vendégek ültek.
Nagy Pál asztala volt ez. Ott volt még az elmaradhatatlan
Nyuzó Kiss Péter szomszéd, Ritka János a községi írnök, igen
jó cimbor, nagy mesemondó. Ott volt még Juhász Ábris, Nagy
Pál kenyeres-komája, egyszerre lettek sarzsik a szolnoki 68-as
bakánál; azóta a nagy barátság, pediglen hát Juhász Ábris
csak amolyan egyszerű napszámosember. Ott volt még Takács
István, olyan falusi ügynökféle, összevett a buzától libamájig
mindent; nem tartották a legisztelesebb embernek, de tür-
ték, mert szükség volt rá a faluban; hasonlóképp vélekedtek a
komájáról Kifosztotvis pálinkaügynökökről. Ott ült még Kerekes
Ádám bognármeister, ki híres volt arról, hogy a Körös vidékén ő
csinálja a legszebb és legkönnyebb kassos ákáczfából faragott
homokfutó kocskat; kelték is a portékái a háború előtt, mi-
kor több volt a pénz: Ott volt még az utolsó a rangsorban Sipos
Gusztó cipész, debát csak úgy sujszternek hívták. Jó ember volt
csak egy kicsit bolondos így aztán sokat lehetett rajta nevetni.
Ferditő András csak tartotta szóval a szájátó falusá-
kat. Kihízott ábrázatján látszott, hogy jól esik neki magát ki-

HOENIGES DEZSÓ

beszélni és két kézzel tarisznyázta be a megnyilvánuló érdek-
lést.
— Tudják kendtek, hogy Chicagóban olyan nagy vágó-
hidak vannak, hogy óránként ezer disznót szúrnak és forráznak
ott le. Aztán más gyárakban meg egész paradicsom-hegyeket
főznek össze szősznak. Ezer meg ezer munkás dolgozik egy ily
gyárban azok nem csinálnak olyan szép pénzeket mint jóma-
gam, de azért csinálnak. Én a bányában kerestem legtöbb
pézt. Volt nap, amikor tíz dollárt is szereztem egy nap. A gaz-
dák csak úgy meresztették a szemüket a "tíz dollár egy nap"
hallatára.
A tulsó asztalnál Nagy Pál gazd'uram vitte a szót.
— Kendtek is figyelhetik, egy ilyen ágról-szakadt bé-
res-ivadék kimegy Amerikába, oszt most nagy durrel-durrall
haza kerül, oszt úgy hetvenedik, mint a pótluras malac a gar-
sasos kötélén. Már azt is restell, hogy az Ursten bajuszt ra-
kott az orra alá... azt is leberetvátatja. Holmi jobb fajta sel-
meci pipa nem is illik az ilyen kopasz száj alá, azért szivja azt
a kurta fapipát, akár a sátoros cigányok.
— Hogy aztán az ilyen tíz dollárt keresett naponta, tud-
ják kendtek, tíz dollár az majd hatvan pengő. Hogy egy ilyen
mihaszna keresett tíz dollárt azt elhiszem, hogy keresett, de
hogy talált azt már nem hiszem el. Ferditő András: ez ferditett
már eleget életében, most is csak ferdit.
Nagy Pál uram az észrveleitet nem éppen sugta a szom-
szédjai fülebe, ughogy azokat Ferditő is meghallhatta. Meg
is hallotta.
Ferditő csak felállt aztán nagy gögösen odapecskelte ma-
gát Nagy Pál gazd' uram asztala elé.
— Hallottam, hogy mit mondot kend, Nagy Pál uram.
Engem ugyan le nem kicsinyít kend. Vagyok olyan ember,
mint kend, még vagyon után is. Aztán én a vagyonomat nem
az apától örököltem, mint kend hanem rehez munkával ke-
restem s annál becsesebb az nekem. Én a magam embersé-
géből élek — nem holmi örökségből. Illog én nem kerestem
nap tíz dollárt azt mondja kend. Ha tudna csak egy kicsit
ánglulsul úgy rögvést bebizonyítanám, hogy annyit kerestem,
mert itt a pittsburghi bányatársaság egy fizető boritékja és

JOSEPH DYK L. B.
Ügyvéd, közjegyző stb.
Specializál szerződések, szerző-
dések, megegyezések, cégbélyeg
zések, bírói-írások, munkás-
biztosítási ügyek, polgárosodá-
sok és óhazai iratok ügyében.
Room 53 A. 43 Richmond St W
TORONTO, Ont.

GYÖNYÖRŰ MAGYAR NÉP-
DALOKAT ÉLVEZHET A MA-
GUK EGYSZERŰ FENSÉGÉ-
BEN, HA SZIGETI "HUNGA-
RIAN FOLK TUNES" CIMU
LEMEZÉNEK SZALLITASARA
25 CENTET EGY ÉVI ELŐFI-
ZETÉSSEL EGYÜTT BEKÜLD

MAGYAR HENTES ÜZLET
ALEX'S MEAT MARKET
649 Pritchard Ave McKenzie cor
460 King St és Dufferin sarok
Raktáron tart friss sertés, mar-
hahúst, óhazai minőségű kol-
bászárakat, füstölt szalonnát, há-
jat, zsírt, tojást, édes nemes pa-
rikát. Nagyobb rendeléseket
házhöz, vidéki kórházokhoz te-
rültetve utánvétellel (C.O.D.) száll-
ítok. Szíves pártfogást kér
ZEMNICZKY ELEK tulajdonos

ALLATÁRAK

GÖBÖLY

Jó	3.50	—	4.25
Közepes	2.75	—	3.25
Silány	2.00	—	2.50

VAGÓ MARHA

Jó	3.25	—	4.00
Közepes	2.75	—	3.00

A magyarok találkozó helye
EDMONTONBANI
EMPIRE HOTEL
10246 96th St. Telefon 25075
Jutányos árak, pontos kiszolgá-
lás, csengőszolgálat minden-
egyik szobában!

BIKA

Jó	1.15	—	1.50
Silány	1.25	—	1.35

ÖKÖR

Jó	2.00	—	2.25
Silány	1.00	—	1.50

BORJU

Jó	5.50	—	6.50
Közepes	2.50	—	3.00

Tőzsde

Az e heti winniepei helybeni zá-
ró árak a következők:

BUZA —
No 1 \$0.43 1/4 No 2 \$0.41 1/4 No 3
\$0.39 3/4 No 4 \$0.36 3/4 No 5 \$0.35 3/4

ZAB —
No 2 C W 21% No 3 C W 18%

ÁRPA —
No 2 C W 32 No 3 C W 27

LEN —
No 1 C W \$0.75 No 2 C W \$0.71
No 3 C W \$0.58

ROZS —
No 1 és 2 C W 30% No 3 C W 28%

SERTÉS

Válogott	3.00	—	3.00
Nehéz	2.50	—	2.50
Könnyű	1.50	—	2.50
No. 1 koca	2.25	—	2.25
No. 2 koca	2.00	—	2.25

BARÁNY

Jó	3.50	—	4.00
Silány	2.50	—	3.00

BIRKA

Jó	1.50	—	1.50
Silány	0.50	—	1.00